

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXXV Sausis – January 11, 1990 Nr.2

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Ginklų kontrolė

Nereikalingas ir pavojingas mitas

Vytautas Meškauskas

Perestroikai prasidėjus, JAV spauda ir politikai spaudė administraciją į ją atsakyti derybomis dėl apsiginklavimo apribojimo, už tai žadant ūkinę paramą. Argumentų nesunku rasti. Ir sovietai, ir amerikiečiai labai daug išleidžia milžiniškų armijų išlaikymui. Tam būtinas lėšas galima produktiviau išleisti. Kol nebus dėl to kontrolės, kad nebūtų apgavysčių, susitarta – dabartinis apsiginklavimas ir net jo tobulinimas liks toks pat! Sovietai kas mėnesį pagamindavo naujų šarvuotųjų naujos divizijos apginklavimui.

Didžiausias dėmesys, aišku, buvo skiriamas strateginiams atominiam ginklams. Anot Paul Varnke, ilgamečio JAV Ginklų kontrolės ir nusiginklavimo žinybos (agency) direktoriaus –

"Aš manau, kad strateginių ginklų kontrolė yra JAV-Sovietijos santykių rodiklis. Jei mes negalime sutikti vieni kitų neišsproginti ir neapnaikinti likusio pasaulio, kaip mes galime sutikti dėl ko nors kito?"

Iš pirmo žvilgsnio gal ir teisybė, tačiau praktika parodė ką kitą. Kaip dabar teigia savo ką tik pasirodžiusioje knygoje "The Great Universal Embrace" Varnke's įpėdinis Kenneth L. Adelman, išbuvęs jo vietoje iki 1987 metų ir dalyvavęs visuose Reagano-Gorbačiovo susitikimuose, visos ilgos derybos dėl nusiginklavimo, nuo prezidento Kennedy laikų, JAV saugumo nesustiprino.

Imkime pavyzdžiui derybas dėl vidutinio nuotolių raketų išvedimo iš rikiuotės ir jų sunaikinimo. Sovietai jas pradėjo statyti Europai atbaidyti. JAV (ir NATO) atsakymas turėjo būti grąšinimas į Vakarų Europą pasiųsti savo Pershing II raketą ir skraidančias bombas. Vietoje to prasidėjo diskusijos ką daryti, kas tik sovietus paskatino tęsti tą užsiėmimą. Tik amerikiečiams atkėlus į Europą tuos savo ginklus prasidėjo derybos, galų gale pasibaigusios tos ginklų rūšies sunaikinimu. Kiek bilijonų rublių ir dole-

rių buvo išleista veltui!

Kitas geras pavyzdys yra virš dvidešimt metų Vienoje einančios derybos dėl konvencionalinių kariuomenių sumažinimo. Gorbačiovas, 1988 m. kalbėdamas Jungtinėje Tautose paskelbė, kad jis paleis iš kariuomenės pusę milijono vyrų ir iš Centro Europos atšauks 10,000 tankų. Tokio kariuomenių sumažinimo Vienoje niekas nesitikėjo.

Dabar sovietų satelitinėms valstybėms išdrąsinus reikalauti visiško sovietų kariuomenės atitraukimo, tęsti derybas Vienoje būtų beprasmiška. Iš 200,000 apklaustųjų LITERATURNĖJA GAZETA skaitytojų, 71% pasisakė už apsiginklavimo sumažinimą. Nevertėtų to nenorintiems duoti argumentą, kad, žiūrėk, mes nusiginkluojam, o jie ne. Gorbačiovas kalbėjo įtikinančiai:

"Išlaikyti kariuomenę dabartiniam lygyje be jokių vienašališkų sumažinimų iki mes įtikinsime derybų partnerius tai padaryti abipusiai ... būtų skriauda Sovietijos liaudžiai ... nes

(Nukelta į 3 psl.)

Vlikas sveikina savarankišką Lietuvos komunistų partiją

Šių metų gruodžio 30 d. Vilniaus radijas pilnai perdavė VLIKO sveikinimo tekstą.

Lietuvos Komunistų Partijai gruodžio 19-20, 1989 atsiskyrus nuo centrinės Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos ir paskelbus savo nepriklausomybę, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas pasiuntė šį sveikinimą LKP generaliniam sekretoriui Algirdui Brazauskui.

Istorinės permainos vyksta Rytų ir Centrinėje Europoje žaibo greičiu. Totalitarinių diktatūrų pavergtos tautos ir žmonės kyla naujam, laisvam gyvenimui. Lietuviai tauta, daug iškentėjusi, irgi visomis galimomis priemonėmis siekia tautinės, politiniai demokratinės, socialinės ir

US District teisėjas Anthony J. Celebrezze, Sr. priima priesaiką naujojo Clevelando miesto mero Michael R. White. Dešinėje sėdi Clevelando Diecezijos vysk. Anthony M. Pilla, dalyvavęs inauguracijoje.

Clevelando miesto mero inauguracijos iškilmės

Ingrida Bublienė

Naujųjų Metų dieną Clevelando mieste iškilingai priesaiką priėmė naujasis miesto meras Michael R. White. Iškilmės įvyko Music Hall didžioje Salėje. Šventėje dalyvavo Ohio valstijos, miesto,

užmiėsčių pareigūnai, dviasiekiai, biznių atstovai, kviesti svečiai bei mero artimieji. Iškilmėms, kurios prasidėjo vidurdienį, vadovavo inauguracijos komiteto pirmininkai Peggy Zone Fisher ir George C. Fraser. Invokaciją sukalbėjo Clevelando diecezijos vyskupas Anthony M. Pilla. Amerikos himną giedojo Leahia J. Williams. Salės didžiulę sceną pripildė garbės svečiai jų tarpe buvę miesto tarybos nariai, vyskupai, įvairių religijų dviasiekiai ir naujosios administracijos pareigūnai. Scenos rampa buvo išpuošta baltomis ponsetomis. Šioje šventėje dalyvavo net šeši buvę miesto merai: Anthony Celebrezze Sr., Dennis J. Kucinich, Ralph S. Locher, Ralph J. Perk, Carl B. Stokes ir George V. Voinovich.

Bill Boehm vadovaujamas jaunimo choras, Singing Angels, atliko trumpą programą. Jų skambios ir nuotaikingos dainos iškilmėms teikė šventišką nuotaiką. Ohio valstijos gubernatorius Richard F. Celeste savo trumpame žodyje pareiškė: "Šiandien mes švęsdami Naujuosius Metus taip pat švenčiame miesto naujos savivaldybės pradžia-

naują viziją. Mūsų pareiga dirbti drauge su nauja administracija, padėti jai pakilti dvasiniais, kad kartu su ja žengtumėm į šviesesnę ateitį." Baptistų pastorius Marvin L. McMickle savo žodyje pabrėžė, kad jis nekalbės kaip politikas ar ekonomistas, bet tikisi kad naujoji administracija taip valdys miestą, kad jų širdyse vis viešpataus taikos dvasia. Naujasis meras priesaiką priėmė vadovaujant US District teisėjui Anthony J. Celebrezze Sr. Jo priesaika buvo sutikta atsistojimu ir gausiais plojimais. Savo pareigas, kaip miesto meras pradėjo ženklų įteikdamas buvusiam merui George V. Voinovich auksinį miesto raktą, kaip padėką už jo keliose kadencijose puikiai atliktą darbą. Šis gražus naujojo mero žestas buvo netik staigmena buvusiam merui, bet šiltai sutiktas ir visų iškilmės dalyvių.

Naujasis meras savo kalboje, kuri užsitęsė apie 23 minutes, entuziastiškai dėstė savo planus gerinant mokslo sistemą, padedant benamiams ir artimai dirbant su miesto biznio korporacijom. Pats užaugęs mieste, kur daug vargo

(Nukelta į 2 psl.)

(ELTA/1990.1.3)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Įvargalga*

Partizanai svetimų žvalgybų žabangose (3). - Amerikiečiai atranda Vliką. - Ji pavilioja prancūzai.

Pasakojome, kad A. Vokietaitis grįžęs iš kaceto į Švediją informavo per Mc Kibbin'ą britų žvalgybą, kad pasipriešinimui Lietuvoje vadovauja VLIKas. Beveik tuo pačiu metu VLIKo pėsakus Vokietijoje užtiko gen. Patton'o Trečiosios armijos Štabo jaunesnis žvalgybos karininkas jn. lt. Anthony Vaivada. Jis buvo gimęs netoli Philadelphijos, 1920 m. kartu su tėvais grįžęs į Lietuvą ir iš ten po šešių metų vėl atkeliavęs į JAV.

Tėvų laiškų raginamas, Vaivada pradėjo susitikinėti su pabėgėliais iš Lietuvos. Jis net užtiko jų kelis Coburg'o kalėjime, kuriuos išvadavo, ir kurie buvo VLIKo nariai. Vaivada įtikino savo vyresniuosius pareigūnus, kad lietuviai turi šviežių informacijų apie sovietus. 1945 m. birželio mėn. Vaivada parašė trijų mašinraščių puslapių apie 'Lietuvos pagrindžio vyriausybę' ir apie 300,000 išvietintų lietuvių Vokietijoje. Tas raportas kitą mėnesį pasiekė gen. L. Clay, JAV karinio gubernatoriaus Vokietijoje, politinį patarėją Robert Murphy.

Tame štabe vyravo nusištatymas, kad karui pasibaigus Europoje susidarė nauja situacija ir rusai šiaip ar taip ir toliau liko sąjungininkai. Už tat, nieko nenuitarus, Vaivados raportas buvo persių-

tas į valstybės Departamentą rugsėjo mėn., t.y. po Potsdamo konferencijos, kurioje buvo sutarta kaip valdyti Vokietiją. Vėliau Vaivados raportas nukeliavo į archyvą, o jis pats grįžo namo.

Emigrantų tarpe tąsyk buvo kilusi erzelynė – rašo savo knygoje THE RED WEB autorius Tom Bower. Agresyvus kunigas, VLIKo pirmininkas Krupavičius buvo pažiūros, kad VLIKas turi pasiskelbti egziline vyriausybe, o jos karinis skyrius vadovauti Lietuvoje likusiems partizanams. Diplomatinijos šefas Stasys Lozoraitis buvo nuomonės, kad jis asmeniškai atstovauja Lietuvos valdžiai.

Vykstant tam ginčui, tą patį rugsėjo mėn. į Vokietijos prancūzų zoną atvyko gen. Raymond Schmittlein – buvęs Kauno universiteto profesorius ir vedęs lietuvių, – tuo laiku aukštas pareigūnas prancūzų žvalgybos Deuxieme Bureau. Wuerzenberge (amerikiečių zonoje) susispietusiame VLIKui jis pasiūlė persikelti į prancūzų zoną, kur jis gaus paramos ir jo žmonės bus paruošti karinėm operacijom, kurios gali netrukus prasidėti. Jo pasiūlymas buvo tuojau pat priimtas.

Kai kam tačiau atrodė, kad partizanai nenorės klausyti VLIKo, pabėgusio kartu su vokiečiais. Jų tarpe buvo ir Stasys Žakevičius, 33 m. istorikas, studijavęs Oxforde. Nors jis irgi buvo pareigūnas vokiečių okupacijos laikais, bet nutarė grįžti į Lietuvą prisidėti prie partizanų. Jis planavo tai padaryti per Daniją, bet buvo įspėtas, kad sovietų saugumas jo laukia. Jam grįžus 1945 m. liepos mėn. į Vokietiją, jį čia kontaktavo minėtas McKibbin, kuris tarp kitko prieš karą bizniavo Pabaltėje ir retkarčiais lankėsi Kaune, ir kitas britų žvalgybos atstovas majoras John Liudzius. McKibbin įkalbėjo Žakevičių nedirbti prancūzams, bet prisidėti prie britų. Žakevičius sutiko ir pakeitė savo pavardę į Žymantas. Jam pritarė Lozoraitis ir 1945 m. pavasarį Vokietijoje atsiradęs žurnalistas Jonas Deksnys. Tas tą patį metų rudenį ryžosi grįžti į Lietuvą įvertinti padėtį. Aprūpintas padirbtais lenkų dokumentais, Deksnys spalio mėn. išvyko kartu su Klemensu Brunium. Tuo pačiu laiku britai manė, kad jie jau turi gerus ryšius su Latvijos partizanais, nors iš

tikro, kaip jau rašėm rugpiūčio mėn., tas jų tinklas buvo infiltruotas sovietų saugumo ir virto raudonu voratinkliu vilioti naujus agentus į Latviją.

To tariamo pasisekimo paskatinti, britų SIS sušaukė posėdį savo zonoje Vokietijoje, ieškoti geresnių kontaktų su Lietuva. 1946 m. sausio mėn. įvykusiame posėdyje dalyvavo ir iš Švedijos atvykęs Žilinskas. Sekantis posėdis buvo numatytas kovo mėn., kuriame būtų aptarti iš Lietuvos grįžusio Deksnio pranešimai. Jis paskelbė, kad jo bendras K. Brunius žuvo. Įdomu, kad niekas nepasiteiravo jo žuvimo detalių. Posėdžio dalyviai buvo uždegti Žymanto atvežtos žinios, kad veikia 30,000 partizanų, bet jie ne pasitikti VLIKu dėl buvusio bendradarbiavimo su vokiečiais. Visi buvo patenkinti sužinoję, kad Deksnys vėl vyks per Lenkiją į Lietuvą užmegsti nuolatinį radijo kontaktą, kartu su Vytautu Stanėvičium. Kai žinios apie Deksnio pasisekimą pasiekė VLIKą, iš ten pasigirdo kaltinimų, kad iš tikro Deksnys bendravo su vokiečiais. Tas tačiau nedomino britų. Jie norėjo tik patikimo kontakto su Lietuva.

Deksnys ne tik grįžo atgal su Stanėvičium, bet ir atsigabeno jo žmoną. Deksnys raportavo, kad partizanai Lietuvoje veikia su dideliu pasisekimu. Jis nupiešė net kai kurių mūšių žemėlapius. Be to Deksnys užmegė kontaktą su partizanų vadu Juozu Lukša, labai sumaniai vadovavusiam jų veiklai. Deksnys pranešė ir apie kitą partizanų vadą dr. Juozą Albiną Markulį, kuris buvo gimęs Pittsburghe ir 1930 m. grįžo Lietuvon. Jis aprūpinęs Deksnį visais reikalingais popieriais ir pinigais, o Deksnys davęs jam radio kodą ir reikalingus su sižinėjimui adresus Vokietijoje.

Tas Markulis, kuriam SIS davė slapyvardę 'Erelis', Deksnui pareiškęs, kad partizanai nepasitikį VLIKu ir reikią sukurti naują organizaciją VLAK. 1947 m. vasario mėn. Žilinskas, Deksnys, Žymantas ir dar keli lietuviai buvo sukvieisti visai slapta konferencijai vienoje pilyje netoli Osnabrueck'o. Čia jie susitiko su dviem uniformuotais britų karininkais kurių pavardės liko nežinomos. Jie abu kalbėjo gerai rusiškai ir vienas jų – spėja Bower, – buvo britų špiona-

■ Iš kitos pusės

Pradedant pačiu prezidentu, visi JAV pareigūnai ir politikai mus ragina nestatyti per didelių reikalavimų Gorbačioviui. Savaime aišku, kad stabilumas atominėje galybėje, kokia yra Rusija, ir iš viso pastovi santvarka Europoje jiems labai rūpi. N.Y. TIMES kolumnistas Tom Wicker tuo klausimu taip rašo:

"Jei JAV, nepaisant jų veiksmų Centro Amerikoje, stovi už tautų apsisprendimą, joms sunku priešintis Lietuvos ir kitų pavergtų sovietų respublikų visiškai nepriklausomybei. Yra tačiau geresnių būdų JAV-bėms tai paremti, negu Sovietų Sąjungos išdalinimas. Sveikas sovietų ūkis, vedas prie stabilaus sovietų politinio režimo, žadėtų daugiau (naudos) Vakarams – ir gal būt net Lietuvai – negu yrantį valstybė, desperatiškai bandydama išsigelbėti."

Žmogus nežino ką rašo. Galima galvoti, kad jei perestroika per penkis metus būtų pagerinusi ūkinį gyvenimą, nepriklausomybės reikalavimai sumažėtų. Iš tikro tačiau gyvenimas pasunkėjo, o ne palengvėjo. Gorbačiovas nepakeitė valstybės valdymo aparato, tik leido kalbėti apie jo netobulumą. Tokioje situacijoje respublikoms turi atrodyti, kad jos gali pačios geriau susitvarkyti. Prie to prisideda Maskvos centro nesiskaitymais pavergtų periferijų tautiniais jausmais, o respublikinės įstaigos turi visai mažai valdžios, nes viskas tvarkoma iš aukščiau.

Peržiūrint atėjusius iš Lietuvos laikraščius pastebti įdomius dalykus. Pav. Vilniuje kaliniui (ne politiniam) užsinerėjus užsiprenumeruoti ATGIMIMĄ, kalėjimo viršininkas atkirtęs: "Šitą propagandą jums užsakysiu, kada jūsų Lietuva atsistatys, tada ir galėsite skaityti" (Eto propagandu ja varam zapreščaju, kogda vaša Litva atsojedinita, togda i smozete čitat / "Atgimimas" 33 No.), o MAŽOJI LIETUVA praneša apie lietuvių, patekusius į karinės statybos dalinius. Politrukai kursto prieš maištaujančią Lietuvą, o kartu tarnaujantieji baltarusiai, sužinoję kad jie lietuviai, reikalavo 50 rublių, kad nemuštu kaip fašistus! Atsisakęs duoti buvo skaudžiai sumuštas.

Jei taip būtų čia elgiamasi su negrais, Tom Wicker pakeltų didžiausią triukšmą! Arba paaimkim, pavyzdžiui, spaudos reikalus. ATGIMIMAS ir MAŽOJI LIETUVA ateina labai pavėlavus, nes nelegaliai. Mat, Lietuvos paštuose kabo toks skelbimas:

"Į užsienį siunčiami tik tie periodiniai leidiniai, kurių pavadinimai trašyti į TSRS laikraščių ir žurnalų katalogą, įpakuoti taip, kad galima būtų patikrinti indėlį."

Dabar toji taisyklė jau pakeista sekančiai:

"Į užsienį galima siųsti visus iš anksto (iki spausdinimo) Vyriausios Valstybinių paslapčių spaudoje saugojimo valdybos peržiūrėtus ir atitinkamai paženklinčius laikraščius, žurnalus ir kitokius leidinius, įvairaus pobūdžio leidybines teises turinčių valstybinių leidyklų, organizacijų oficialiai leidžiamus per knygų bei spaudos prekybos tinklą platina-mus netarybinio naudojimo leidinius."

Kaip gali gyventi ir norėti tokioje valstybėje, kur aukščiau paminėti kariai nieko kito neveikia, kaip tik kaž kur kasa apkasus, kuriuos mašinos greičiau ir pigiau iškastų, o pašte veikia cenzūra, nors pagal visą sąjunginę konstituciją. "Piliečių ... susirašinėjimo slaptumą saugo valstybė".

Kas nenorėtų laisvės nuo tokios beprotiškos tvarkos? (vm)

Clevelando mero inauguracijos išskilmės

(Atkelta iš 1 psl.)

patyrė, skaito jog šiandien atsiektą poziciją atrodo lyg išsipildęs sapnas.. Taip pat savo kalboje, kuri buvo pavadinta, "A Vision for a New Decade", išreiškė visiems buvusiems merams bei miesto gyventojams padėką. Šių išskilmių pabaigai uždarymo malda sukalbėjo rabbi Bruce Abrams. Clevelando Interfaith choras dar pagiedojo keletą giesmių.

Convention Center prieangyje įvyko priėmimas. Visi svečiai turėjo progą pasveikinti naująjį merą ir palinkėti jam geriausios kloties naujose pareigose. Visi išskilmių dalyviai buvo apdovanoti gražiu inauguracijos leidiniu.

Šiose išskilmėse iš lietuvių dar dalyvavo Gražina ir Raimundas Kudukiai ir Antanas Mockapetris.

žo vedėjas rytų Europoje Carr.

Tuo tarpu Lietuvoje, jau prieš tą konferenciją, Markulis sausio 18 d. sušaukė partizanų vadų pasitarimą. Lukša įtarė Markulį ir pats nevyko į tą pasitarimą ir kitus sulaikė, bet ne visus. Lukšos žvalgai matė, kad atvykusieji buvo sovietų saugumo suimti. Pasirodė, kad dr. Markulis, mokėsis būti kunigu ir iš to pašaukimo pasitraukęs prieš pat išven-tinimą ir vėliau sėkmingai baigęs medicinos fakultetą, sovietams dirbo jau nuo 1944 metų. Lukša tačiau apie tai negalėjo painformuoti Vakarus, nes neturėjo priemonių. (Bus daugiau)

● **Kelionė laivu iš Los Angeles į Meksiką!** Lietuvių grupė organizuojama ateinan-tiems metams, kovo 3-10 d. Registracija vyksta šiuo metu. Kelionė organizuoja Vida Jonušienė, Amber Travel Service, 11745 Southwest Hwy., Palos Heights, IL 60453, tel. 708-448-7420.

Drivers
\$ \$ \$ \$
**TRUCK DRIVERS
REGIONAL**
300-500 mile radius driving positions. 1 year
RECENT O.T.R. experience, good references /
MVR, pass drug test. Call NOW for more infor-
mation! Watts (800) 344-1529
\$ \$ \$ \$
(48-50)

MASHINIST - 2nd shift, 2-3 min. exp., in
operation of lathes. Able to work from
blueprints & set up own work. Apply in
person at Joseph Oat Corp, 2500
Broadway, Camden, NJ. 08104 No
phone calls please.
(48-50)

FOOD SERVICE VORKERS
\$6.55/\$6.85/hr. Willow Grove area. Full
time day hours. No evenings/weekends.
Full benefit package. HMO/Life Insur-
ance, paid national holidays, sick, per-
sonal, vacation days, uniforms & meals.
ARA Services. EOE.
(215) 828-8247, Debbie or Cathy.
No truck routes
(48-50)

**OPPORTUNITY FOR
SCREW MACHINE OPERATORS**
Be able to set up. Brown & Sharpe
Experienced only Blue Cross,
Vacation & Pension Plan
MOODY MACHINE PRODUCTS, INC.
141 Carolina Ave., Providence, RI 029005
Tel. (401) 941-5130
(40-53)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103

TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

• DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by
American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription
per year \$25.00 • Single copy 60 cents.Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiro numerio
kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąži-
nami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Lietuvoje rikiuojasi neolitanai

*Idėjos, jei didžios, nemir-
šta kaip žmonės*

Maironis

Padėkos ir pagarbos verti lietuviai, kurie sovietinio čekisto buvo nublokšti mirčiai į kalėjimus, gulagus ar tremtį, išliko gyvi ir nūnai tvirtai reiškiasi mūsų tautos likimnėje kovoje. Tokių lietuvių turime ir neolitanų (filijų) šeimoje. Pastaromis dienomis čia, išeivijoje, gautieji kolegų-ių laišškai sudaro ganėtiną vaizdą apie jų vykdomusėjimus, siekiant išvesti į darbą Korp! Neo-Lithuania.

1989m. lapkričio 11 d., pasirodo, buvo švenčiama neolitanų-filijų Kaune, Vytauto Didžiojo bažnyčioje ir b. Neolitanų rūmuose, Parodos gatvėje. Patys rūmai tebesą Pionierių namais... bet neolitanai sugebėjo į juos tą dieną įeiti ir iškiliai paminėti Korp! Neo-Lithuania 67m. sukaktį.

Pagal nutolusių dienų paprotį, lapkričio 11 d. rytą Vytauto Didžiojo bažnyčioje įvyko pamaldos neolituanams. Šv. Mišias atnašavo kun. Ričardas Mikutavičius. Jis pasakė ir pamokslą, drąsiantį neolituanus jų siekimuose. Pamaldų metu giedojęs Tremtinių Sąjungos, atseit, būvusių sibiriokų, choras.

Po pamaldų neolituanai-filijos prisiminė ir pagerbė savo du garbės narius: Kan. Juozą Tumą-Vaižgantą ir Prel. Joną Mačiulį-Maironį, čia pat palaidotus, pasakė kalbas, padėklamuodami jų raštijos, poezijos.

Vėliau Neolitanai ir jų svečiai nuvyko prie Laisvės paminklo ir nusilenkė žuvusiems už Lietuvos laisvę. Prie paminklo padėjo gyvų gėlių puokštę.

Po pietų b. neolitanų rūmuose, Parodos g., įvyko sueiga. Pranešama, kad joje dalyvavo gera šimtinė lietuvių, bet laisvės metų neolitanų suskaityta – 16, filijų – 18 (jų tarpe trys buv. pirmininkės). Sueiga vyko didžiojoje salė-

je. Ją buvo dekoravę garbės narių portretais ir gėlių vainikais. Sueigą vedė, kaip ir suakties programą organizavo, Juozas Enčeris, b. Korp! Neo-Lithuania pirmininkas 1939–40 mokslo metais. Sueigai pasakytų kalbų jis prisiminė tą Lietuvai ir Korporacijai skaudų perijodą ir savuosius kelius, minėjo mirusius ir žuvusius lietuvius, kaip ir kitur iškeliavusius... Kalbėjo apie tą patį laikmetį A. Vo kietaitytė ir A. Baltrušienė. Kalbėtojai smagstė gaires ateičiai. Pagarsintos dvi iš JAV valstybių neolitanų sveikinimo telegramos. Sueiga išrinko kun. R. Mikutavičių Korporacijos dvasios vadovu. Sueigoje dalyvavo, tarp tina, atstovai eilės kitų Vytauto Didžiojo universitete veikusių korporacijų nariai. Sueigą dėmesingai sekė pusšimtis laisvėjančios Lietuvos jaunimo.

Mečys Valiukėnas

Užbaigiant VARPO jubiliejinius metus

Užbaigėme metus, kurie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos buvo pavadinti "Varpo" metais. Tai buvo padaryta prisiminimui ir atžymėjimui atitinkamais darbais šimto metų sukaktį, kai dr. Vinco Kudirkos ir jo vienminčių būrelis buvo pradėtas leisti "Varpas". Ir tai buvo pradžia pozityvaus mūsų tautos atgimimo ir aktyvaus darbo už tautinį sąmoningumą ir už laisvės bei demokratijos idealus.

Skleisdami šimto metų kelyje "Varpo puoselėtas idėjas, mes, varpininkai, dėkojame PLB Valdybai, sutikusiai skelbti "Varpo" metus, ir visiems, kurie šią reikšmingą sukaktį paminėjo atitinkamomis iškilmėmis, vaidinimais, koncertais, straipsniais spaudoje ir radijo programomis. Esame ypač dėkingi Chicagos "Margučio" bei "Lietuvos aidų" transliacijų vedėjams už kasdieninį klausytojams priminimą, kad šie metai yra jubiliejiniai "Varpo" metai.

"Varpo" leidėjai, rėmėjai, skaitytojai,
redaktorius ir bendradarbiai

Ginklų kontrolė...

(Atkelta iš 1 psl.)

pinigai leidžiami neproduktyviai."

Žinoma, prezidentas Bushas neturi tokios valdžios savo rankose kaip Gorbačiovas. Jis be to turi skaitytis su NATO sąjungininkais. Gorbačiovas tačiau daug ko nerizikavo. Kaip visi Vakarų opinijos stebėtojai, jis buvo tikras, kad JAV bus priverstos atsakyti tuo pačiu.

Iš tų ir kitų faktų Adelmanas išveda, kad ne formalūs susitarimai, bet privataus pobūdžio valstybės vadų pasitarimai duoda daugiau naudos už ilgą biurokratų aiškinimąsi. Senas būdas įspėti pasikalbėjimo partnerį, jei jis elgsis, tai aš darysiu štai ką – daug tikslesnis.

Žinia, toks pasiūlymas susilauks nemažai kritikos. Konservatoriai būkštaus, kad tai ves į vienpusišką nuolaidą, negarantuojančią teigiamo sovietų atsakymo. Liberalai rėks, kad toks būdas nėra ginklų kontrolė, o tik užmaskuotas jos panaikinimas. Iš tikro tokia politika yra įmanoma, jei varžovas bus akylai sekamas, kas santykiams atlyžus yra lengviau negu anksčiau. Reiškia, žinoma, ir budėti.

Kaip aiškino britų valstybininkas lordas Salisbury – didžiausia pasikartojanti klaida politikoje yra laikymasis jau mirusios politikos. Kai JAV-Sovietijos santykiai buvo aiškiai priešiški, formali ginklų kontrolė ir derybos dėl jos gal buvo geras santykių barometras. Šiuo metu, situacijai taip smarkiai keičiantis, administracijai reikia duoti laisvesnės rankas. Likimo ironija gali panorėti, kad ateities istorikai derybų dėl nusi-ginklavimo nutraukimą ar sulėtinimą susies su šaltojo karo ... pabaiga.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

Londonė suruošto Varpo metų užbaigimo minėjimo programos atlikėjai. Iš kairės: rašytojas Kazimieras Barėnas, skaitys paskaitą apie Varpą ir Vincą Kudirką, Justas Černis, skaitys ištrauką iš Varpo, Pranė Senkuvienė, deklamavusi eilėraščius ir Stasys Kasparas, Šv. Kazimiero klubo pirmininkas, vadovavęs minėjimui.

Kvietimas į žurnalistų suvažiavimą

Gerbiamas tautietis ir kolega,

Naujam gyvenimui pakilusi Lietuva būria plačiame pasauly pasklidusius savo vaikus. Visiems tapo aišku, kad yra tik viena Tėvynė, vieninga tautos istorija, literatūra, menas. Mes džiaugiamės, kad didelę pagalbą savo tautai šiandien pradeda teikti mokslininkai, biznesmenai, menininkai, žurnalistai. Susirūpinome savo archyvais, išblaškytomis meno vertybėmis, leidiniais. Vienas po kito už apvalaus stalo sėda įvairių profesijų ir įvairių įsitikinimų tautiečiai.

Lietuvos žurnalistų sąjunga, šių metų sausio mėnesį atsikūrusi kaip savarankiška ir kūrybinė organizacija ir laikanti save Lietuvos respublikos metų Žurnalistų sąjungos tradicijų natūralia paveldėtoja, mano, kad atėjo laikas už tokio stalo susėsti ir pasaulio lietuviams – žurnalistams. Nutarta 1990 metų birželio pabaigoje – liepos pradžioje sušaukti pasaulio lietuvių-žurnalistų Forumą. Jis turėtų įvykti amžinojoje mūsų sostinėje Vilniuje vienu metu su garsiąja Lietuvos dainų ir šokių švente.

Lietuvos žurnalistų sąjunga Forumo svečiams apmokėtų 12–14 dienų pilną išlaikymą bei kitas išlaidas.

Mes būtume labai dėkingi, jeigu šį mūsų sumanytą pagarsintumėte lietuviškoje spaudoje bei atsiųstumėt savo pasiūlymus, pageidavimus, taipogi pranešumėt

apie savo arba pažįstamų žurnalistų norą dalyvauti Forumame.

Išanalizavę pasiūlymus, suplanuosime Forumo dienotvarkę, pranešime, kada Jūsų lauksime Lietuvoje.

Kuo greičiau Jūs atsiliępsite – tuo įdomesnis ir turiningesnis bus mūsų susitikimas.

Su pagarba
Domas Šniukas,
Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas
232600 Vilnius,
Vilniaus 35, Lithuania

FLORIDOJE PERKANT AR PARDUODANT

namus Fort Lauderdale ir Atlanto apylinkėse, kreipkitės pas EDMUNDĄ ČEPĄ. Dienos metu ar vakarais – skambinkite

(305) 943 - 0946

Century 21, Choice Realty

NURSE – RN, needed full time on our 11-7am shift. 5 nights/wk, no weekends involved. We offer excellent salary with paid benefits including dental. For details call Director of Nurses 609-896-0016.

AIRCRAFT AVIONICS

Great oppty. for mgr. & head tech w/extensive bench work on general aviation mav/com systems. FCC License required. Must be able to obtain Airman's Certificate. Pay \$13.00 and up, good company benefits.

Send resume and references to:

PEGASUS MAINTENANCE COMP.

4503 N. MAIN LOC NO. 19
FORT WORTH,
TEXAS 76106

ATTN: DAN K. WILSON

Čikagos lietuvių humoro ir satyros teatras „Antras kaimas“, vadovaujamas Algirdo Titaus Antanaičio, neseniai buvo atvykęs į Lietuvą, vaidino ir Kaune. Pasilūkęs svečių spektaklius, šiek tiek pabendraus su jais, norėčiau pasidalyti vienu kitu įspūdžiu.

Jie šneka lietuviškai ne blogiau už mus, tad kai kuriems kauniečiams tautiečių spektakliai galėjo tapti ir gimtosios kalbos pamoka. Be to, dabar man aišku, ką reiškia žodis „šklis“. Tai reikia suprasti kaip intermediją arba miniatiūrą, kas pas mus labai reta. Matyt, nėra kam tuo užsimti. Tiesa, dar vaikystės laikais savo mokykloje šklis vaidino ir turėjo didelį pasisekimą V. Sinkarukas su G. Uzu. Dabar G. Uzas šklis vaidina, bet vienas, be V. Sinkaruko.

Šį rudenį Palangoje teko stebėti vienos grupės, kuri pasivadins humoristine ir satyrine, pasirodymą. (Sąmoningai nesakau jos pavadinimo, tegul visj susimąsto). Tai, ką jie darė, buvo nevykusi satyros ir humoro parodija. Gaila, kad niekas šito nepasakė. Vyras tiesiog „maudėsi“ sceninės kultūros ir elementaraus taktiškumo stygulyje. Apie satiką jausmą nebuvo čia nė kalbos. Bet va mano kaimynas iš Sančių šaukė: „Liuke vyras duoda!“

„Antras kaimas“ pirmąsias tris savaites, jog, besijuokdami iš savęs (ta prasme — iš lietuvių lietuvių) ir iš visų kitų (ta prasme — iš mūsų), nei vieno, nei antrą neįžaidžia.

Be abejo, kiekvieną parodytą

šklį buvo galima pateikti taip, kad švilptų žiūrovų ausyse ir ratbūtų akyse. Bet šito nebuvo. Kodėl? Satiką jausmas neleidė. Kaip buvęs aktorius tuose dalykuose šiek tiek susigaudau. Apskritai žmonių kultūra neleidžia nusileisti iki grubaus vulgarumo scenoje, kas pas mus darosi beveik įprasta, prisidengiant pertvarka, naujų mąstymų ir panašiai.

Kaip ir iš ko juokiasi lietuviai

Pasilūkęs per tautinio atgimimo prizmę tautiečių iš Čikagos spektaklius „Istorijos pasakė: sveturi ir namie“ bei „Leguminišcum tuti fruti“ ir apmačius juos, darosi aišku, kas kam turėtų padėti: ar mes lietuviams išelviams, ar jie mumis? Štai pamatėme šklį apie tai, jog už išmoktą lietuvišką žodį ar Lietuvos istorijos pažinimą lietuviškoj mokykloj mokytojas su mokiniu atsisakė doleriais. Pas mus kai kurių moksleivių „vargingai“ tėveliai už mokslo atžalą sumoka džinsais, „šarvais“ ir pan. Kai kurie pėsti į mokyklą tingi eiti, vyksta savais „devintukais“...

Be pono Algirdo Titaus Anta-

naičio, kuris vadovauja „Antram kaimui“, režisuoja spektaklius, rašo scenarijus, taip pat yra vadinamas kolektyvo narių „prievalda“, į Lietuvą atvyko aštuoni šios trupės artistai: Vida Gilvydienė, Jūratė Jakštytė, Alida Vitalė, Romanas Stakauskas, Eugenijus Butėnas, Juozas Kapačinskis, Jurgis Riškus ir Edvardas Tuskenis (trupės seniūnas), dar garso operatorius

mažas skirtumas tarp tų, kurie vargo ir kankinasi Sibire, ir šiuo metu „vargstančiųjų“ už Atlanto. Mano gimtinės, kurioje šiuo metu gyvena Ten, tremtiniai save nelaiko...

Kaip jau rašė „Kauno tiesa“, teatras imasi inscenizuoti žymiausių lietuvių rašytojų Kazio Almeno, Pulgio Andriūšo, Vilius Bražvilius, Antano Gustaičio, Antano Skėmos ir Albi-

mas“ išvyko atgal į JAV. Norėjęsi manyti, jog iš Lietuvos jie išsivežė pačius gražiausius įspūdžius, jog šios pirmos gastrolių nebus paskutinė jų viešnagė tėvų ir protėvių žemėje.

Eduardas PROTOVAS

Autoriaus nuotraukose: „Improvizuotas šklis“ Laisvės alėjoje; po spektaklių Kaune nusifotografuoti su kauniečiais satyrikais J. Gimberiu (antras iš kairės) ir A. Tamaliūnu (antras iš dešinės), o pirmasis iš kairės — „Antro kaimo“ meno vadovas ir režisierius Algirdas Titus Antanaitis; svečių improvizacija „Raudonkepuraitis“ tema.

Kauno Tiesa, 1989.XII.17

Lietuvoje...

Vitalius Zaikauskas

* SAUSIO 2 d. Sąjūdžio Vilniaus Taryba priėmė Pareiškimą, dėl būsimo M. Gorbačiovo vizito Lietuvoje. Šio pareiškimo pagrindinė mintis — būti oriems, ir į Gorbačiovą reaguoti kaip į draugiškos šalies atstovą.

* SAUSIO 4 d. vyko eilinis Lietuvos opozicinių politinių partijų, organizacijų ir judėjimų konsultacinis susirinkimas. Vyko diskusijos kaip reaguoti į Gorbačiovo vizitą. Aptartas pasiruošimas rinkimams. Daugelis kalbėjusių prieštaravo Sąjūdžio rinkiminei platformai. Sudaryta kon-

sultacinė komisija, kuri iki sausio 11 d. paruoš rinkiminės taktikos ir strategijos menų planą. Nutarta sausio 20 d. Kaune sušaukti bendrą Nepriklausomybės Sąjungos konferenciją "Dėl Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo plano sudarymo". Lietuvos Laisvės Lyga nutarė neboikotuoti rinkimų, (tačiau ir savo kandidatų nesūlytys).

* SAUSIO 4 d. vakare iš Maskvos grįžo Lietuvos ir Lietuvos kompartijos vadovai. Kalbėta kaip lygus su lygiu. Aptarti būsimeji TSKP ir LKP santykiai.

Gorbačiovo atvykimas numatomas sausio 10 dieną. Vizitas truks tris dienas.

* SAUSIO 5 d. Politinių kalinių ir tremtinių globos grupė surengė piketą prie LTSR Ministrų Tarybos. Reikalavimas grąžinti neteisėtai nusavintą Naujosios Vilnios kleboniją tremtinių internatui — prieglaudai.

* SAUSIO 6 d. Vilniaus Arkikatedroje šventas Mišias už Lietuvą aukėjo vysk. Julijonas Steponavičius. Po šv. Mišių į Katedros aikštę atvyko Trys karaliai.

* SAUSIO 6 d. Įvyko pirmoji LPS Seimo sesija. Išrinktas seniūnas — Aleksandras Abišalas. Po to diskusijos dėl LKP Centro Komitete dalyvaujančių LPS seimo ta-

rybos narių pareigų suderinamumo. Priimta rezoliucija dėl LKP ir LPS santykių. Joje sakoma, kad Sąjūdis ir toliau išliks opoziciniu judėjimu, tačiau rinkiminėje kampanijoje rems tuos komunistus, kurie pasisakys ir Lietuvos nepriklausomybę.

Ragina paspartinti referendumo sušaukimą.

Sudaryta organizacinė komisija taikiai demonstracijai sąlyginio pavadinimu "Lietuva ir Nepriklausomybė", kurioje užsienio korespondentams ir Gorbačioviui bus parodytas mūsų svarbiausias ir neslepimas mūsų siekis — Nepriklausomybė.

* Prie Lietuvos Mokslų Akademijos įkurtas Kultūros ir Meno Institutas, kurio svarbiausias uždavinys — kultūri-

nio palikimo tyrimas, gilintis į tas temas, kurios anksčiau buvo draudžiamos, etninių Lietuvos mažumų kultūrų tyrimas, emigracinės kultūros fiksavimas ir įjungimas į Bendrą Lietuvos kultūrą.

* Vilniuje steigiami Sąjūdžio rinkėjų klubai.

* Artimiausioje LTSR AT sesijoje, kuri numatoma tuoj po Gorbačiovo vizito Lietuvoje, surengti referendumą, dėl SSSR armijos kariškių dalyvavimo rinkimuose į Lietuvos parlamentą.

* Lietuvos komjaunimo laikraštis "Komjaunimo tiesa" nuo Naujųjų metų vadinsisi "Lietuvos rytas". Taip pat Klaipėdos miesto laikraštis, vietoj buvusios "Tarybinės Klaipėdos", dabar vadinasi tiesiog "Klaipėda".

KŪRYBA IR MOKSLAS

Jausmo banga... Dainos viešnia iš Lietuvos

Vytautas Matulionis

Soprano Reginos Maciūtės dainų ir arijų koncertas, 1989. XII. 10., Dievo Motinos parapijos salėje, Clevelande. Akompaniatorė: pianistė Gražina Ručytė-Lansbergienė. Rengėjai: Tėvynės Garsų Radijas ir Dievo Motinos parapija. Abi koncerto menininkės patyrę profesionalės, Lietuvos Valstybinės Konservatorijos Vilniuje dėstytojos.

Regina Maciūtė, konservatoriją baigusi Vilniuje 1971 metais, o stažą atlikusi Bulgarijos sostinės Sofijos konservatorijoje, yra kamerinės muzikos specialistė, savo repertuaru aprėpianti virš šešių šimtmečių laiko tarpą – nuo garsaus arts nova atstovo, prancūzų poeto-kompozitoriaus Guillaume de Machaut (1300–1377?) iki nūdienių lietuvių kompozitorių Felikso Bajoro, Broniaus Kutavičiaus, Jurgio Juozapaičio ir pasaulinių kompozitorių. Savo talentu ji džiugino klausytojus ne tik Lietuvoje ir Tarybų Sąjungoje, bet taip pat Ka-

nadoj, JAV (1977), Norvegijoje, Suomijoje, Islandijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje ir Prancūzijoje.

Pianistė Gražina Ručytė-Lansbergienė, muzikines studijas pradėjusi Kauno konservatorijoje 1948 metais Vilniaus konservatorijoje. Clevelando dienraščio The Plain Dealer muzikos kritikas Robert Finn savo pokalbyje su ja (išspausdintame 1989. XII. 18.), dėl jos iškentėtų suvaržymų jai grįžus iš tremties į Lietuvą, ją pavadino "a marked woman" – paženklinta moteris. Paženklinta ne tik tremties patirtimi, bet ir neeiliniais pianistiniais sugebėjimais. Tai išsamaus patyrimo pianistė-akompaniatorė, daug koncertavusi Lietuvoje, Tarybų Sąjungoje, Švedijoje, Australijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, bei Rytų Vokietijoje. Jos repertuaras siekia nuo senosios muzikos iki šiuolaikinių pasaulio ir lietuvių kompozitorių.

Pirmosios koncerto dalies pradžia Regina Maciūtė pa-

dainavo Ko vėjai pučia? ir Pas močiutę augau (abi S. Šimkaus), Birutės ariją iš M. Petrausko operos "Birutė" ir Diemedžiu žydėsiu (Jurgio Juozapaičio). Jau pačioje pradžioje ausį glostė gerai pastatytas, švelnus, vidutinio stiprumo, malonaus tembro balsas, jautrus ir paklusnus dainos reikalavimams. Net ir pa prastutėse, gerai žinomose pradinėse dainose solistė sugebėjo klausytoją sudominti. Trumpa, svajinga (bet nelabai išpūdinga) Birutės arija atsidavė Rachmaninovo romanais, jos aukštajai gaidai trūko laisvumo.

Nepaprastą išpūdį paliko Jurgio Juozapaičio penkių dainų ciklas Diemedžiu žydėsiu, parašytas, atrodo, stiprioje prancūzų kompozitorių įtaikoje (Debussy, Duparc, Ravel). Šio ciklo penkiose dalyse (1. Saulė leidžias..., 2. Užia girios..., 3. Žiūrėki..., 4. Manęs dar nebuvo..., 5. Ir viena kart pavasarį...) solistė išryškėjo kaip gabi balsinių spalvų ir muzikinių nuotakų tapytoja, gilaus jautrumo menininkė. Gražinos Ručytės-Lansbergienės sviri ir atidi parama šiame cikle daug prisidėjo prie jo išpūdingumo. Jos skambino Čiurlionio variacijos fortepionui "Bėkit, bareliai" buvo atliktos "pareigingai", gražiais kontrastais, deja nepadariusiais ilgiau išliekančio išpūdzio.

Kita lietuvių kompozitorių dainų viršūnė buvo Felikso Bajoro vokalinis ciklas Kodėl? (penki alegoriški eilėraščiai vaikams apie tautos išlikimą): 1. Kodėl baltos gulbės...?, 2. Eičiau kelią..., 3. Siaučia pūga..., 4. ...?, 5. Slepuios aš nuo šalčio... Padėka priklauso solistei aptarusiai šio ciklo atsiradimo aplinkybės, jo prasmę. Jos paaiškinimai buvo trumpi, tikslūs ir labai naudingi. Jie klausytojams davė "atramos tašką" iš kurio jie galėjo žinoti daugiau apie šiuos kūrinius. Nors ciklo žodžiai nevisur buvo aiškūs, jausmingos, trumpos, tik protarpiais pilnai įdienos šviesą išskylančios dramatiškos užuominos pasakė labai daug. Savo dėmesiu žodžiams ir jų alegoriškam dviprasmiškumui, solistė pasirodė esanti kruopšti ne tik muzikos, bet ir žodžio menininkė. Taip pat išpūdingas buvo ir Felikso Bajoro Finalas iš Triptiko M. Martinaičio žodžiams. Bendrai, Felikso Bajoro kūriniams pilnai suprasti reikia keletos klausimų. Jei jų žodinė prasmė lengviau su-

1989 03 88/120

J. Plukiet

Vilniaus Universiteto Mokslinės bibliotekos direktorė Birutė Butkevičienė atsiuntė šią spalvotą graviūrą su švenčių sveikini-
mais.

Letter of the month

Is labeling getting out of hand?

The following letter written by Aurelia M. Balas-Zitkus has been selected as the letter of the month for December.

The idea of labeling beer and liquor bottles with warning messages must be only a beginning of another inane trend started by legislators who find nothing better to do. Mike Royko (Nov. 21) limits his labeling analysis to alcoholic beverages. He should have also included instructions for labeling all stemware and beverage glasses, since most beverages, when served at home, are served by the host or hostess without asking their guests to read the label on the bottle first.

Why aren't kitchen knives labeled? I have cut my fingers many times. Aren't automobiles dangerous? Labels should be posted on all four sides of any vehicle and on every motorcycle and bicycle.

And how about "dangerous" food? I suggest that ever single egg on the grocery store shelf be adorned with a label that would read: "Warning: Eating this egg may increase your cholesterol to a dangerous level."

Aren't razor blades dangerous?

We all know that any sidearms are lethal weapons. Not only are they meant to kill others under the guise of "self-protection," they also cause accidents when the gun owner "cleans" it and shoots himself in the leg. However, let us analyze another side. Isn't it possible that the production of millions of labels will create jobs and increase the profits for label-makers? There must be a very powerful label lobby in Washington.

The next step would be to place warnings over newspapers, magazines and even some articles, as "reading them may cause damage to your nervous system." Are we leaving the atomic age and entering the age of the "Warning label."

Clevelando dienraštis The Plain Dealer sausio 7 d. laidoje paskelbė, kad 1988 m. gruodžio mėn. jų "Letter of the month" titulą laimėjo Aurelijos Balašaitienės-Zitkuvienės laiškas.

vokiama, tai muzikinės priemonės kuriomis ta prasmė grindžiama kartais sunkiau įkandamos.

Antrąją koncerto dalį solistė arija iš Antonio Vivaldi operos "Giustino" (itališkai). Šioje dailių, ilgų frazių arijoje solistės balsas plaukė lygiai ir laisvai, tik vietomis itališkos balsės skambėjo per daug dengtai. Arija iš George F. Haendel kantatos "Longi dal mio bell' Nume", kurią solistė pristatė kaip "Esu laivelis jūroje", savo trapiu žaislingumu ir pasikartojančio refreno grakštumu gražiai skyrėsi nuo pirmosios. Manding, ji ir solistei buvo artimesnė savo saulėta nuotaika. Tai būdingas šio genijalaus kompozitoriaus, gimusio Vokietijoje, gyvenusio Anglijoje, bet rašiusio itališkame stiliuje, kūrybos pavyzdys.

Viso koncerto "širdis" buvo Schuberto dainos – tie romantiški jausmingumu pulsuojantys kūriniai kuriuose melodija, akompanimentas ir žodžiai susilieja į nedalomą visumą – į miniatiūrinę visa-

tą. Tai muzikos ir poezijos vidaus pasauliai skriejantys jiems kompozitoriaus suteiktais sparnais. Jos būtų buvę gal net dar labiau išpūdingesnės jei būtų buvę atliktos mažoj, intymioj salėj. Maciūtės talentas pasiekė savo pilnatį šiose keturiuose Franz Schubert dainose: 1. Pavasario viltis ("Frühlingsglaube"), 2. "Auf dem Wasser zu singen", 3. Būk pasveikintas ("Sei mir gegrüsst") ir 4. Balandžių paštas ("Die Taubenpost").

Visas keturias dainas solistė dainavo puikiuose, balsiniai dėkinguose, poetiškai sklandžiuose lietuviškuose vertimuose (Lansbergio). Pirmoji dvelkė pavasario gaiva, dangaus mėlyne, paukščių čiulbėjimu, gležnais pumpurais. Antroji ("Auf dem Wasser zu singen") tiesiog hipnotizavo savo romantiškomis gelmėmis, lengvu laivelio skriejimu vandens paviršiumi, vis didėjančiais, į krantus sklindančiais, vakaro žaros nuspalvintais bangų ratais.

(Nukelta į 6 psl.)

Jausmo banga...

(Atkelta iš 5 psl.)

Kaip skirtingai (bet labai savaimingai įtikinamai) du muzikos milžinai priėjo prie panašaus tikslo: Haendelis savo "Esu laivelis jūroje" žaisdamas saulėta Viduržemio jūros vizija, o Schubertas beirkludamas šiaurietiško ežero paviršiumi! Solistė šiuos kompozitoriškos vaizduotės polėkius puikiai suprato. **Balandžių paštas** žavėjo šelmiškumu, žaismingumu, jaunatve, nerūpestingumu.

Iš visų keturių puikiai atliktų Schuberto dainų, plačiais nuotaikų šuoliais – nuo šnabždančio pianissimo iki tviskančių aukštųjų gaidų – išsiskyrė **Būk pasveikintas** ("Sei mir gegrusst"). Balsiniai, vaidybiniai ir muzikiniai šį dainą solistei buvo reikliausia ir kartu dėkingiausia, pajungusi visus jos interpretacinius išteklius: joje Maciūtė išgavo daugybę balso varų bei nuotaikų, niekada neišklysdama iš kompozitoriaus nustatytų gairių. Argi ne keista, kad kompozitorius, kuris savo gyvenime meilėje buvo labai nelaimingas, sukūrė net keturioliką jo pačių geriausių dainų apie laimingą meilę?

Jei Gražina Ručytė-Landsbergienė pirmoje koncerto dalyje neturėjo progos giliau pasireikšti kaip pianistė-solistė (net ir Čiurlionio variacijose!), išskyrus gal Juozapaičio ciklą **Diemedžiū žydėsiu** ir Felikso Bajoro dainas, tai Schuberto dainose ji iškilo kaip savaranki ir jautri menininkė. Schuberto dainų dažnai ilgesnės įžangos ir užbaigos suteikia pianistams-akompaniatoriams gražių solistinių progų. Pianistė to-

kias progas pilnai ir prasmingai išnaudojo, nenustelbdama solistės, bet kartu nebūdama per daug atsargi, kukli ar šykšti savo pianistiniais sugebėjimais. Ji gerai suprato dainaus ir tikslaus bendradarbiavimo su soliste naudą ir svarbą. Ji buvo tvirta muzikinė atrama ant kurios solistė audė buriančiai žavių raštų melodijos drobes. Toks abipusiai pagarbus, vienas kito nenusitelbiantis ir savimi pasitinkintis bendradarbiavimas nedažnai regimas koncertinėse scenose, nors yra privalomas kiekvienam profesionalui muzikui.

Gabriel Faure daina **Pranėte** (prancūziškai) dominuoja elegantišku paprastumu, garso grynumu, vientisu lyriškumu. Tartis galėjo būti ir aiškesnė. Impresionisto-simboliko Claude Debussy **Žvaigždėta naktis** klausytoją glamonėjo tingiai vingiuojančiomis melodijos pynėmis, nesvyruojančiu legato, mistiška ramybe. Malonus netikėtumas buvo J. Rodrigo daina **Topoliu alėjoje** (ispaniškai) atskleidusi solistės "kitą pusę" – sugebėjimą dainuoti ne tik romantiškai – lyriškai, bet ir ugningai, temperamentingai. Šioje dainoje, greito akompanimento ir aistringą temperamento santykiavimas buvo glaudus. Bisui solistė pridėjo **Su vandens lelija** (Komp. Grieg, žodžiai Ibse-no). Ši skandinaviška vėsa dvelkianti daina nestokojo jausmo, tik tas jausmas buvo pridengtas plonutėliu ledo sluoksniu... Po ispaniško įkarščio tai buvo graži atvanga dailiai užbaigusi koncertą.

Solistės talentas kamerinei muzikai neabejotinas. Kiekvienas jos dainuojamas kūrinys yra atidžiai išnagrinė-

KONKURSAS JAUNIMUI

JAV LB Krašto valdybos Švietimo taryba, norėdama sudominti mokinius Lietuvos istorija, skelbia Lietuvos istorinių vaizdų albumo konkursą – Čia gyva visa Lietuva.

Konkurso dalyviai turės laikytis duotomis taisyklėmis. Konkursas skirtas jaunimui nuo 12 iki 15 metų amžiaus. Medžiagą albumui reikia pradėti ruošti dabar. Naudoti atvirutes, iškarpas arba piešinius su paaiškinimais apačioje. Įvykiai turės būti nuoseklūs: kunigaikščių pagoniškoji Lietuva, bajorų sukurta ir prarasta tauta, kultūros karas (tačiau nugalėjome pragaro gelmes, išlikome), ir vėl aušta "Aušra", gaudžia "Varpas", kyla visa Lietuva. Toliau karų laikotarpis – persekiojimo, skausmo, beprasmių mirčių metai. Pabaigoje atgimimas, prisikėlimo metai, vienybė atgimstančios Lietuvos vardan. Albumai bus premijuojami. Siunčiant pridėti vardą, pavardę, telefoną, adresą, amžių, mokyklos pavadinimą ir skyrių arba klasę. Užbaigti albumai turi būti atsiųsti iki 1990 metų balandžio 1 dienos Gražinai Sturonienei, 9228 South Major Ave., Oak Lawn, IL 60453, (708) 425-6338.

ATTENTION: EASY WORK EXCELLENT PAY!

Assemble products at home. Details.
(1) 602-838-8885 Ext. W-1753
(2-4)

ATTENTION: EARN MONEY READING BOOKS!

\$32,000 / year income potential. Details.
(1) 602-838-8885 Ext. Bk-1753
(2-4)

tas tiek muzikinio stiliaus bei tikslumo, tiek dainavimo tradicijų, tiek poetinio vaizdinimo atžvilgiais. Solistė yra ne tik muzikė, bet ir MUZIKALI muzikė. Jos forte yra ne plačius draskanti drama, bet jautrūs (ir kartais skausmingi) vidiniai išgyvenimai kuriuos ji atkuria labai įtikinamai. Jos pianissimo atviras, skaidrus, neprislopintas, jos drama neperdėta, atmiesta lyrizmu, sceninė laikysena pavyzdinga. Solistės dainavime yra kažkas patrauklaus, mielo jaukaus, šilto ir... svarbiausia... nuoširdaus. Atliekamus dalykus ji išgyvena giliai ir MENIŠKAI. Jos balso kultūra aukšta. Tai dainininkė kurios NORISI klausytis. Jos dainų interpretacija įvairi, nepabostanti, nesuvienodinta. Sąryšis su klausytojais artimas, stiprus, atviras.

Nors koncertas buvo su ruoštas labai skubotai ir klausytojų buvo mažoka – gal vos per porą šimtų – tai buvo reta proga išgirsti dvi tikras menininkes. Ties kurie į koncertą ėjo vien smalsumo ir abejonių vedami, iš jo grįžo tikintys gražaus dainavimo galia.

Vytautas Matulionis

1990 METŲ
LIETUVIŲ
TAUTINIŲ DAINŲ
ir ŠOKIŲ FESTIVALIUI
LIEPOS 5-8 DIENOMIS

BALTIC TOURS

siūlo septynias išskirtinas 7, 10 ir 13 dienų keliones į Lietuvą!

LIETUVA, RUSIJA ir SUOMIJA

15 dienų kelionė, iš jų 7 dienos Lietuvoje:
7 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade ir 2 Helsinkyje.
Finnair linija, viešbutis "Lietuva".

Kelionė #629 birželio 29 - liepos 13,
\$2,459.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,659.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir VOKIETIJA

18 dienų kelionė, 13 dienų Lietuvoje: 14 naktų Vilniuje, 2 Vakaru Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #702L liepos 2-19, "Lietuvos" viešbutis.
\$2,269.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,369.00 iš Chicagos

Kelionė #702T liepos 2-19, "Turistų" viešbutis.
\$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko.
\$2,149.00 iš Chicagos.

LIETUVA

13 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje (11 naktų Vilniuje). Pan American linija, "Lietuvos" viešbutis.

Kelionė #703A liepos 3-15
\$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,249.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir SUOMIJA

14 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje: 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #703B liepos 3-16, "Turistų" viešbutis.
\$1,949.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,149.00 iš Chicagos.

Kelionė #703C liepos 3-16, "Trinapolis" - žaliame ir ramioje Vilniaus "Žirmūnų" priemiestyje keturių aukštų viešbutis su restoranu ir baru. Tinkamas pavieniams arba grupėms.

\$1,749.00 iš Bostono ir New Yorko
\$1,949.00 iš Chicagos.

Kelionė #703D liepos 3-16, "Composers" apartamentai, netoli Vingio parko, norintiems privatumo. Yra tikrai 14-kai asmenų. Duodama kaina padengia tikrai apartamento nuomą. Kelionės, maistas, apžiūrėjimai ir Festivalio programos yra asmeninis rūpestis.

\$1,649.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,849.00 iš Chicagos.

Visų kelionių, išskyrus #703D, kainose įskaitoma bilietas į Festivalio programas, tris pamaitinimus kasdieną, pusryčius, pietus ir miesto apžiūrėjimą West Berlyne ir Helsinkyje, pervežimą ir asmeninį BALTIC TOURS palydovo patarnavimą visoje kelionėje.

Smulkesnės informacijos ir brošiūros, kreipkitės į
BALTIC TOURS • 77 Oak St., Suite 4 • Newton, MA 02164
Tel. 617 / 965 - 8080 • Fax 617 - 332 - 7781

BOSTON

Nauja valdyba

LB Bostono apylinkės susirinkime XII. 10 d. išklausti veiklos pranešimai, priimta ir patvirtinta finansinė apyskaita, išrinkta nauja valdyba ir kontrolės komisija. Susirinkime dalyvavo 52 asmenys, daug jaunesnės kartos atstovų.

Iš svarbesnių apylinkės nuveiktų darbų pažymėtini: Antano Šmėkos veikalo "Pabudimas" vaidinimas anglų kalba, "Ratilio" koncerto surengimas, Tragiškųjų birželio įvykių minėjimas su Sibiro tremtinio kun. Alfonso Svarinsko pranešimu ir t. t. Dabar kasoje yra virš 1,500 dolerių.

Į naują valdybą išrinkti: Brutenis Veitas, Kazys Bačanskas, Gintaras Čepas, Stasys Goštautas, Darius Ivaška, Šarūnas Norvaiša, Marius Žiaugra, Daiva Veitaitė-Neidhartienė, Rima Štuopienė, Romas Buivydas, Angelė

Grigonienė, o į kontrolės komisiją: Edvardas Bublys, Henrikas Čepas ir Viktoras Kubilius. Naujai išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirs tys. Eilę metų apylinkės pirmininku buvo Brutenis Veitas.

Susirinkimui pirmininkavo Viktoras Kubilius, o sekretoriavo Antanas Januška.

Stašaičių sukaktis

Savo vedybinio gyvenimo 50-ties metų sukaktį paminėjo Juozas ir Sofija Stašaičiai iš Brocktono.

Sukaktuvinkai išaugino ir išmokslino tris vaikus: Gražiną, Algimantą ir Kęstutį, o taip pat įvairiais būdais reiškiasi lietuviškoje veikloje. Jie yra uolūs vietos lietuvių parapijos rėmėjai, jų namų patalpomis kurį laiką naujoji Brocktono šeštadieninė lituanistinė mokykla, kol ji veikė; Sofija Stašaitienė buvo LB Brocktono apylinkės pirmininkė, o Juozas Stašaitis daug sielos įdėjo į šaulių veiklą.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1990

Išvykimo datos:

Gegužės 6 (Finnair)	Liepos 4 (Air France)
Gegužės 19 (Lufthansa)	Rugpjūčio 5 (Finnair)
Gegužės 30 (Air France)	Rugpjūčio 13 (AF ir LH)
Birželio 17 (Finnair)	Rugsėjo 7 (Air France)
Liepos 1 (Finnair)	Spalio 2 (Lufthansa)
Liepos 2 (Air France)	Gruodžio 21 (Finnair)
Liepos 3 (Lufthansa)	

Grįžimo datos – įvairios.

Kelionių trukmė grupėms – 10, 15, 20 ir 25 dienos.

Kelionės vykstantiems privačiai – pagal pageidavimą (norintiems užsakome viešbučius).

Kelionių kaina su privačiais kvietimais nuo \$1034.00
grupėms nuo \$2100.00

Visos kelionės užsakytos per Maskvą. Vyksta derybos dėl tiesioginių skridimų į Vilnių. Deryboms pavykus ir surinkus pakankamai keleivių, visi skridimai bus tiesiogiai į Lietuvą. Todėl keleivių skaičių turime žinoti iš anksto.

Kviečiame nedelsti ir užsakyti keliones kuo anksčiau.

Registraciją pradedame 1990 m. sausio 2 d.

Smulkesnių žinių teiraukitės

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279
2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

Alenos Devenienės-Grigaitienės pagerbimas

Anicetas Simutis

Lietuvos Gen. Konsulo Aniceto Simučio žodis minint Alenos Grigaitienės veiklos sukaktį gimtadienio proga 1989 m. gruodžio 1 d. St. Petersburg, FL.

Atvykome su žmona į St. Petersburg p. Alenos Grigaitienės gimtadienio proga prisiminti beveik penkis dešimtmečius trukusią mūsų pažintį, draugystę, bendradarbiavimą ir ypatingai brandžią jos visuomeninę veiklą. Šiandien man suteikta garbė pasidalinti keliomis mintimis su čia susirinkusiais jos šeimos nariais ir gerbėjais.

Vyrus, kai jie kalba apie veiklių moterų atliktus darbus, neretai ištinka atminties praradimo priepuoliai. Tad iš anksto prašau man atleisti, jei ir aš šios dienos prisiminimuose būčiau tos vyrams būdingos ligos paliestas. Pirmiausia turime neužmiršti, kad dar visai neseniai vyrai sąmoningai nepripažino moterims prideramos vietos valstybiniam ir visuomeniniam gyvenime – už pripažinimą jos turėjo kietai kovoti. Tokioj senų demokratijos tradicijų šaly kaip Anglija moterys išsikovojo teisę būti renkamos į parlamentą tik 1918 metais ir tik 1928 metais moterų teisės Anglijoje buvo visiškai sulygintos su vyrų teisėmis.

Prie to mūsų tautai likimas lėmė atsidurti tarpe slavų ir germanų tautų, kurios respektu moterų sugebėjimas nepasizymėjo, nebent dinastiniais paveldėjimo keliais jos tapdavo valdovėmis. Vokietės nuo amžių žinojo, kad jų paskirtis yra Kinder, Kueche, Kirche – vaikai, virtuvė, bažnytelė. Jos taip paklusniai su ta mintimi buvo susigyvenusios, kad besiginčydamos pritrūkusios argumentų savo tezei įrodyti panaudodavo jų supratimu patį stipriausią: aber mein Mann sagt so – bet mano vyras taip sako...

Tad nieko stebėtino, jei kaimynai nebūtų padarę įtakos ir mūsų tautai. Pavyzdžiui, Vasario 16–sios Aktą pasirašiusių Lietuvos Tarybos narių tarpe nėra nė vienos moters. Nebuvo jų ir ministrų kabinetuose. Lietuvaitės to taip lengvai nepriėmė – protestavo. Ir štai tokioj nepalankioj aplinkumoj išeina į mūsų visuomenės politinę areną garsiosios Vileišių šeimos dukra p. Alena.

Stalino–Hitlerio susitarimo pasėkoje 1939 m. rugsėjo 1 d. prasidėjęs Antrasis Pasaulinis Karas atnešė Lietuvai okupaciją. Vos Lietuvą okupavę sovietai 1940 m. liepos 11 – 12 d. pravedė pirmą

ją iškilesniųjų Lietuvos gyventojų masinę areštų bei deportacijų bangą. Buvo areštuotas ir deportuotas p. Alenos vyras dr. Mykolas Devenis. Staiga atsidūrusi sunkioj padėtyj p. Alena nepasidavė beviltiškai likimui – greit apsisprendė gelbėti save ir šeimą. Būdamą Amerikos piliečio žmona ir dviejų Amerikoje gimusių vaikų motina dėka savo veržlumo sugebėjo išsprūsti iš okupantų nagų, ir jau 1940 metų rudenį atvyko į New Yorką. Pasitikau ją su vaikais New Yorko uoste. Tai buvo pirmoji mūsų pažintis ir iki šiol užtrukusi draugystė. Nors smulkmenų ir neprisimenu, bet atminty užsiliko tada mano galvoj iškilęs rūpestis – kas laukia moters su trim vaikais be cento atbloktos į svetimą šalį. Tuo metu p. Alena buvo ką tik atšventusi 36 metų amžiaus sukaktį. Su ja buvo gal vienuolikos ar dvylikos metų berniukai, Algirdas ir Kęstutis, ir kokių septynių ar aštuonių metų dukrelė Dalytė – tai guvi mamos pagelbininkė. Nuvykome ar tik ne su mano klabatuojančiu forduku į senąją p. Alenos buveinę Waterburį, į kur ir mudu su žmona buvome laikinai nusikrausę.

Prieš akis p. Alenai iškilo sunkiausias egzaminas – iš ko gyventi ir kaip vaikus išmoksinti. Šį egzaminą p. Alena išlaikė stebėtinai gerai, įrodymų toli ieškoti nereikia: sūnus Algirdas pasiekė medicinos daktaro laipsnį, Kęstutis – inžinieriaus, o išmokslinka dukra p. Dalia Bobelienė gražiai reiškiasi mūsų visuomeniniam gyvenime, o svarbiausia yra inspiruojanti moralinė parama savo vyrui dr. Kaziui Bobeliui, jau eilę metų nešančiam atsakingą ir sunkią VLIKO pirmininko našta.

Per visą mūsų bendravimo laiką niekada nesu matęs p. Alenos nusiminusios ar girdėjęs skundžiantis sunkiomis gyvenimo sąlygomis. Kuriantis Amerikoje joks darbas nebuvo jai per sunkus ar per prastas. Jos didieji rūpesčiai buvo nukreipti į mūsų valstybės ir pavergtos tautos vargus.

Vos šiek tiek aptvarkiusi įsikūrimo problemas greit jungiasi į Amerikos lietuvių visuomeninę veiklą. Jau 1941 m. dalyvauja moterų suvažiavime New Yorke atkreipdama į save dėmesį kaip ugningą kalbėtoją.

Išgelbėjusi didžiąją dalį šeimos p. Alena nerimo, kad vis tik šeimos galva dr. Mykolas Devenis tebelaikomas

Stalino kalėjime. Pradėjo belstis į senatorių, kongresmanų ir Valstybės Departamento duris visur primindama, kad J.A.V.–jų pilietis neteisėtai laikomas sovietų kalėjime ir kad Amerika privalo savo piliečiais rūpintis. Padėtis atrodė beviltiška. Stalinas ir Hitleris tada buvo prieš Vakarų plutokratus kariaujantys sąjungininkai. Į Valst. Departamento užklašimus sovietai nesiteikdavo net atsiliepti. Padėtis pakrypo šiek tiek geron pusėn kai Hitleris atsuko prieš savo sąjungininką. Pagaliau sovietai atsiliepė: iš Lietuvos evakuotųjų sąrašuose asmens tokia pavardė nerandama. Ponia Alena nenu-rimo, suteikė papildomus duomenis ir privertė sovietus pripažinti, kad dr. Devenis laikomas Vorkutoje. 1942 m. gale, Amerikon grįžęs dr. Devenis pasakojo, kad Vorkutos lagerio viršininkas stebėjėsis keistu iš Maskvos gautos telegramos turiniu: SIŪSKITE DEVENĮ MASKVON IŠTREMIAMAS IŠ SOVIETŲ SAJUNGOS.

Dr. Devenis buvo pirmas lietuvis išėjęs gyvas iš Stalino pragaro, ant kurio vartų, Dantės žodžiais tarant, užrašyta: "Praraskite viltį visi, kurie pro šiuos vartus įeina." Tuo metu nebuvo galima rengti viešų susirinkimų kur dr. Devenis galėtų papasakoti apie savo pergyvenimus. Pasitenkinome mažu New Yorko visuomenės vadų susirinkimu mūsų namuose kur dr. Devenis trumpai pasakojo apie savo išgyvenimus.

Išgelbėdama dr. Devenį p. Alena daugiau pasiekė negu Švedijos vyriausybė, kuriai nepavyko išgelbėti karo pabaigoje Raudonosios Armijos Austrijoje pagrobto savo diplomato Raoul Wallenberg.

Kiek pailsėjęs dr. Devenis pradėjo verstis medicinos praktika kas leido p. Alenai aktyviau įsijungti į mūsų visuomeninę ir politinę veiklą. Devenių namai prie Waterburio virto kuriam laikui profesorių Biržiškų būveine. Ten dažnai savaitgalius praleisdavo mano buvęs viršininkas Budrys su žmona, Sidzikauskai ir eilė kitų kultūrininkų.

Mažai kam žinoma, kad p. Alena 1956 metais padėjo kun. Petruui Daguiui įkurti New Yorke lietuvių evangelikų parapiją, kuri apjungė New Yorko apylinkės lietuvių evangelikus. Parapija gyvavo iki kun. Dagio mirties 1977 metais.

Laiko eigoje p. Alena įsijungė į pagrindinių mūsų or-

Sukaktuvinė Alena Devenienė-Grigaitienė

ganizacijų – ALTo, BALFo, VLIKo, SLA ir A.L.T. Sandaros – veiklą. Vienas iš pirmųjų jos rūpesčių buvo kaip pagelbėti Antrojo Pasaulio Karo pasėkoje vargan pakliuvusiems tautiečiams. Jos nuolatinių klabenimų dėka lietuvių veikėjų tarpe susikristalizavo mintis, kad efektingiausiai bus galima savo tautiečiams padėti įkūrus bendrą visų pažiūrų lietuvių remiamą šalpos fondą. Gimė daug mūsų tautai nusipelnęs BALFas, kurio veikloje p. Alena gyvai reiškėsi nuo pat įsikūrimo pradžios. Kaip A.L.T. Sandaros atstovė buvo išrinkta BALFo vicepirmininke ir 1947 m. lankė DP stovyklas Vokietijoje.

Man gaila, kad ribotas laikas neleidžia išvardyti bent didesnės dalies atvejų, kuriuose p. Alena aktyviai reiškėsi nuo pat 1941–jų metų. Trumpai galiu pasakyti, kad nežinau nė vieno dėmesio verto įvykio Amerikos lietuvių visuomeniniam gyvenime, kuriam p. Alena nebūtų vienu ar kitu būdu pasireiškusi. Štai nuo 1950 m. A.L.T. Sandaros vicepirmininkė, Valstiečių Liaudininkų Sąjungos vicepirmininkė, nuo 1952 m. SLA izdo globėja, nuo 1955. XI. 25–26 VLIKo

pirmininkė. Kadangi VLIKo bustinė tuo metu buvo Vokietijoje, tai p. Alena ten išbuvo daugiau kaip dvejis metus iki iš pareigų pasitraukimo grįžimui Amerikon.

1959 m. dr. Deveniui pasitraukus į pensiją persikėlė į Santa Monicą, California. Po 19–kos metų mirus vyrui Mykolui persikėlė į Floridą. 1982 metais susituokė su teisininku Kęstučiu Grigaičiu.

Stebėdamas p. Alenos veiklą ir nepaprastą energiją kurią ji parodė atvykusi į Ameriką, susidomėjau jos praeitimi Lietuvoj. Žinojau, kad jos tėvas advokatas Jonas Vileišis buvo pirmasis neoficialus Lietuvos atstovas Amerikoje, 1919–20 m. vadovavęs Lietuvos misijai, siekusiai išgauti Lietuvai Amerikos pripažinimą. Garsusis inžinierius ir pramoninkas Petras Vileišis, sugebėjęs spaudos draudimo metu išgauti leidimus lietuvių knygoms lotyniškom raidėm ir tuo pagreitinęs spaudos atgavimą, buvo jos dėdė. Antrasis jos dėdė Antanas Vileišis buvo gydytojas, knygnešių globėjas, ko votojas už Šv. Mikalojaus bažnyčios išgavimą lietuviams, savo lėšomis bažnyčią

(Nukelta į 9 psl.)

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

Jau praėjo maždaug pusantrų metų nuo Pasaulio Lietuvių Centro įsteigimo. Per tą laiką PLC pasiekė daug. Bet dar daugiau liko pasiekti. Šiandien norime plačiau papasakoti apie Centro veiklą. Taip pat krepiamės į jus su prašymu remti naująjį lietuvių židinį.

Koks Pasaulio Lietuvių Centro tikslas?

Paprastas. Toks, kaip ir visų mūsų — lietuvių išlaikymas.

Kaip PLC padeda siekti šio tikslo?

Pritraukia visus lietuvius, kokiame pasaulio krašte jie begyventų, skatina Amerikoje gimusią jaunąją kartą nepamiršti protėvių papročių, mums visiems brangios lietuvių kalbos. Ir štai pavyzdys: „Žiburėlio“ vaikų darželio ir Maironio lituanistinės mokyklos dalyvių skaičius gerokai išaugo, šioms įstaigoms persikėlus į Centro patalpas. Į PLC veiklą yra įsijungę daug jaunų šeimų. Dabar čia darniai triūsia kelios kartos — pradedant „Žiburėlio“ mažyiais, baigiant žilagalviais seneliais. Visi čia sutaria ir kartu sudaro gražią lietuvišką šeimyną.

Ar naujasis Centras atitinka dabarties ir ateities reikalavimus?

Be abejonės, taip. Tai didžiulės 126,000 kv. pėdų patalpos su 15 akrų žemės, kur yra galimybių įvairiapusei veiklai. Čia yra pobūvių ir sporto salės, moderniai įrengta virtuvė, koplyčia, patalpos vyresnio amžiaus žmonėms susirinkti, pakanka vietos organizacijų būstinėms, posėdžių kambariams, archyvams, repeticijoms ir t.t. Centras tinkamas ir įvairiems lauko renginiams — gegužinėms, sporto šventėms, varžyboms.

Kas atsitiktų, jei (apsaugok mus, Viešpatie) tektų PLC likviduoti?

Visi Centro nariai yra jo savininkai, ir tik jie turėtų teisę spręsti, kuriai pelno negaunančiai lietuvių organizacijai būtų skirti jų suaukoti pinigai.

Kokie ryšiai PLC sieja su bažnyčia ir Čikagos arkivyskupija?

Lietuvių Bendruomenės Lemonto bažnytinis komitetas čia kasdien laiko Mišias ir apskritai daug prisideda prie Centro išlaikymo. Jau galima pranešti džiugią žinią, kad PLC leista įsteigti visas teises turinčią Lietuvių misiją, suteikiant jai palaimintojo Jurgio Matulaičio vardą. Kviečiami visi, kam reikia krikštynų, vedybų ar laidotuvių (daugiau vedybų ir krikštynų).

Kaip sekasi išlaikyti toki didelį pastatą?

Jau įrodyta, kad Centras išsilaiko iš kasdienės veiklos. Jo išlaikymas kas mėnesį kainuoja apie 8,000 dolerių. Patalpų panaudojimas („Žiburėlio“ vaikų darželis, Maironio lituanistinė mokykla, pokylių ir sporto salės, butai ir t.t.) praturtina Centrą maždaug 8,000 dolerių kiekvieną mėnesį. Kas mėnesį Centras moka po 6500 dolerių paskolai išmokėti (mortgage interest). Vadinasi, jei greičiau išmokėtume paskolą, galėtume kalnus nuversti — skirti juos mūsų lietuviškiems reikalams, susibuvimams, patalpų remontui ir t.t.

Kiek pinigų surinkta ir kiek dar liko surinkti pastato pirkimo skolai išmokėti?

Nuo 1988 metų balandžio mėnesio iki šios dienos suaukota daugiau negu 540,000 dolerių. Liko surinkti tik 360,000 dolerių. JŪSŲ PARAMA DABAR YPAČ REIKŠMINGA. SIŪSKITE AUKAS. TAPKITE NARIAIS.

Ko Centras pasiekė per 20 mėnesių?

4,000,000 dolerių vertės patalpos nupirktos tik už 1,000,000 dolerių. Iš „Lito“ gauta dar 200,000 dolerių nuolaida (cash discount), kadangi už pastatą buvo sumokėta iki 1988 metų gruodžio 31 dienos. (Vadinasi, Pasaulio Lietuvių Centras teikina 800,000 dolerių). Iš Lietuvių federalinės kredito unijos „Kasa“ gauta 600,000 dolerių paskola. Taip sutaupyti jau minėti 200,000 dolerių (amžinai liksime dėkingi „Kasai“!). Esame atleisti nuo nuosavybės (real estate) ir pardavimo (sales tax) mokesčių.

Pertvarkytos kai kurios patalpos: padidinta pūbūvių salė (dabar ten telpa 450 žmonių), įrengta Meno galerija, sutvarkyta sporto salė, butai pritaikyti pagyvenusio amžiaus žmonėms įsikurti, sutvarkytos klasės ir ten įkraustyti Maironio lituanistinė mokykla bei „Žiburėlio“ vaikų darželis. Pagarsėjo PLC renginiai (kai kurie ir tradiciniais spėjo tapti):

Pavasario puota,
Rudens pokylis,
Dėliuotų šventė,
Naujųjų Metų sutikimo vakarai (į šių metų balį jau prieš mėnesį visos vietos buvo užsakytos),
Madų paroda,
Gegužinės,
Pietūs sekmadieniais,
Mokslo ir meno simpoziumas.

Kaip vyksta „condominiums“ statyba?

Ji turėtų būti baigta iki 1990 metų vasaros. Šiuo metu iš 17 numatomų butų 13 jau rezervuota.

Ar numatoma PLC plėsti lietuvišką organizacijų veiklą?

Nemaža jų jau įsikūrė pas mus ir sėkmingai plečia savo darbo barus, kai kurios žada greitai laiku įsikurti. Visas kitas maloniai kviečiame pas save. Lietuviškos organizacijos Centre visada laukiamos.

Tiek mes jau sėkmingai nukeliavome. O kad mūsų kelias į ateitį būtų lygesnis, priklausau nuo kiekvieno iš mūsų. Jūsų auka (duota dabar) padės centrui sumažinti pirkimo skolą. AUKOKITE. SKOLINKITE. Pasikalbėkite su savo artimaisiais. Nereikia snaudėti ir laukti, kad kiti išlaikytų lietuvių išėivijoje. Juk tik mes patys galime išsaugoti mums brangų tautos paveldėjimą. Pasaulio Lietuvių Centras padės mums pasiekti šį tikslą. REMKITE NAUJĄJĮ LIETUVYBĖS ŽIDINĮ!

Kviečiame visą lietuvių visuomenę ir organizacijas naudotis PLC patalpomis. Jų yra išnuomoti ir pirkimui („condominiums“).

SALĖS

Vestuvėms, Pobūviams, Repeticijoms, Šokiams ir t.t.

BUTAI

Didesni ir mažesni (dabar 11 žmonių jau laukia eilėje).

CONDOMINIUMS

Iš 17 dar liko neparduoti tik 4. Planuojama 1990 metų vasarą baigti jų statybą.

SUSIRINKIMŲ KAMBARIAI

Įvairaus dydžio

RAŠTINĖS

Profesiniams, verslo ar organizacijų reikalams

SANDĖLIAI

Įvairaus dydžio saugiai daiktams pasidėti.

SPORTO SALĖS

Krepšiniui, tinkliniui ar kitiems užsiėmimams.

MENO GALERIJA

Įvairioms parodoms rengti. Atidaryta lapkričio mėnesį.

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS SKIRTAS VISIEMS LIETUVIAMS.

KAINOS PRIEINAMOS, SĄLYGOS PALANKIOS.

SKAMBINKITE TELEFONU:
(708) 257-8787

Pasaulio Lietuvių Centro valdyba

PASAULIO LIETUVIŲ
CENTRAS
LEMONT, IL

AUKA:

- _____ \$25,000 Fundatorius
- _____ \$10,000 Mecenatas
- _____ \$ 5,000 Garbės rėmėjas
- _____ \$ 2,000 Rėmėjas
- _____ \$ 1,000 Steigėjas
- _____ \$ 200 Narys
- _____ \$ _____ Aukotojas

TAIP, PRITARIU PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO STEIGIMUI IR KAD REIKIA REMTI IR SUMOKĖTI UŽ NAUJĄJĮ LIETUVYBĖS ŽIDINĮ IR TAPSIU ŠIANDIEN PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO NARIU.

Pavardė, Vardas _____

Adresas _____

Parašas _____

Norėčiau savo _____ auką išmokėti taip:

dabar _____ kas mėnesį, _____ kas savaitę

AUKAS SIŪSTI:

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS
511 E. 127th Street
Lemont, IL 60439

SKAMBINKITE 1-708-257-8787

A. Grigaitienė...

(Atkelta iš 7 psl.)

atremontavęs kartu įtaisydamas joje sandėlius draudžiamoms lietuvių knygoms slėpti.

Visi trys broliai Vileišiai užaugo ir išsimokslino atbūnančios mūsų tautos po valančiais laikais. Tuo metu buvo negirdėtas dalykas, kad vienos lietuvių ūkininkų šeimos išeitį net trys tautiškai susipratę aukštuosius mokslus baigę sūnūs: inžinierius, daktaras ir advokatas. Jų kili mo vieta – Pasvalys Biržų apskrityje.

Ta aplinkybė padeda suprasti, iš kur atėjo tokia tvirta lietuvių inspiracija p. Alenai ir jos broliui, mano bendradarbiui ir bičiuliui a.a. dr. Petriui Vileišiui.

1918 m. keturiolikmetė Alena su broliu Petru jungiasi į pirmąją Vilniaus lietuvių skautų-skaučių draugovę. 1920 m. kare su lenkais būrys lietuvių karių patenka lenkų nelaisvėn. Juos slaugo Alena ir eventualiai su brolio Petro ir kitų moksleivių pagalba suorganizuoja jų pabėgimą tuo būdu išgelbstint 20 kareivių ir 4 karininkus. Kai 1922 m. lenkai suspendavo lietuvių skautų veiklą, tai Alena pradėjo vadovauti gimnazikos klubui. Nepakęsdami tos litvomanės veiklos 1923 m. lenkai įsako Alenai išsinešdinti iš Vilniaus krašto. Persikėlus į Ukmergės gimnaziją joje išbuvo vos porą mėnesių. Paslapčiom vėl grįžta į numylėtą Vilnių kam 1924 metais baigia Vytauto Didžiojo Gimnaziją. Tais pačiais metais sukuria šeimą su Amerikos lietuviu dr. Mykolu Deveniu ir išvyksta į Ameriką. Po trejetos metų su vyru ir dviem sūnum grįžta Lietuvon pastoviam gyvenimui. Čia p. Alena visą savo dėmesį atiduoda Lietuvos žemės ūkio našumo kėlimui: organizuoja ūkio draugijas ir propaguoja modernaus ūkininkavimo metodus. Visą šį sekmingą darbą nutraukė ir sugriovė Lietuvos okupantai.

Pažvelgusi atgal į nueitą kelią p. Alena su pasididžiavimu gali sau pasakyti: praeis ir papildžiau garbingas Vileišių šeimos tradicijas įtraukdama ir moters rolę – ne veltui gyventa.

Tad baigdamas šias pastabas savo ir žmonos vardu sveikinu suaktyvininkę ir linkiu jai dar daug ilgų ir garbingų metų.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

ATTENTION – HIRING!
Government jobs – your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 – \$69,485.
Call 1-602-838-8885. Ext. R-1753

(2-4)

Juozo Tūbelio gyvenimo paveikslas

Dipl. agr. Igno Andrašiūno paskaitos santrauka

Juozas Tūbelis gimė Rokiškio apskr., Panemunėlio valsč., Ilgalaukių km. 1878 m. balandžio 18 d. Baigęs Panemunėlio pradžios mokyklą, įstojo į Mintaujos gimnaziją. Gimnazijos vadovybei įsakius moksleiviams kalbėti maldą rusiškai, Juozas Tūbelis buvo vienas tų, kurie griežtai atsisakė ją kalbėti rusiškai. Tai buvo jo pirmas stiprus tautinio brendimo bandymas – neklausyti gimnazijos vadovybės prieš pamokas moksleiviams katalikams kalbėti maldą rusų kalba. Tuo metu J. Tūbelis buvo trečioje klasėje. Už šį nepaklusnumą jis tą pačią dieną buvo pašalintas iš gimnazijos. Tai buvo skaudus likimas bręstančiam jaunuoliui. Bet ši nelaimė nepalaužė jo ryžto siekti užsibrėžto tikslo. Pašalintas iš Mintaujos gimnazijos ir neturėdamas jokių vilčių į ją su grįžti. Pasirinko Liepojos gimnaziją ir 1902 m. ją baigęs, įstojo į Rygos Politechnikumo institutą agronomijos skyrių. 1908 m. baigė išgydamas diplomuoto agronomo vardą. Gyvendamas studijų metu Rygoje veikė slaptose moksleivių organizacijose, platino slaptą lietuvių spaudą. Buvo laikraščio "Juokdaris" redaktoriumi. Bandė gauti agronomo darbą Lietuvoje, tačiau šis jo noras nebuvo ano meto rusų valdžios patenkintas. 1909 m. persikėlė į Rygą mokytojo pareigom ir tuo pat metu redagavo "Rygos Garsą". 1910 m. grįžo į Lietuvą ir buvo rusų valdžios paskirtas Raseinių–Šiaulių žemėtvarkos komisijoje žemės tvarkytojo pareigom. Tuo metu Raseinių apskrityje pasižymėjo kaip lietuvis agronomas gražiais savo darbais: išplanavo ir užveisė nemažą pavyzdinių sodų ir rūpinosi geresniu gyvulių prieaugliu.

Pirmojo didžiojo karo pradžioje, 1915 m. buvo mobilizuotas į rusų kariuomenę ir paskirtas intendanto padėjėju prie Samsonovo armijos. Kai rusų kariuomenė vokiečių armijos spaudžiama traukėsi iš Lietuvos, tai Juozo Tūbelio dėka daug maisto buvo palikta Vilniaus miesto ir krašto gyventojams. Be to, jis daug maisto parūpino lietuviams pabėgėliams įvairiose Rusijos plotuose.

Ryškieji valstybiniai darbai.

Trumpoje Juozo Tūbelio biografijoje yra pažymėta, kad Juozas Tūbelis 1918 m. XI. II pirmasis Lietuvos žemės ūkio ministeris Voldemaro

ir vėliau Sleževičiaus vyriausybėse. 1919. X. 10 – 1920. IV. 19 vėl Žemės ūkio ministeris. 1929. IX. 24 – 1938. III. 24 ministeris pirmininkas ir finansų ministeris. 1938. III. 24 – 1938. XII. 5 žemės ūkio ministeris. Šios datos rodo, kad Juozas Tūbelis apie 12 metų yra buvęs mūsų valstybės vyriausybėse įvairiuose ministerių postuose. Savaime suprantama, kad jis mūsų jaunos valstybės politiniame gyvenime yra palikęs žymius ir neužmiršamus pėdsakus.

1927 m. balandžio mėnesį J. Tūbelis, prof. A. Voldemaro Ministerių Kabinete pakeitęs atsistatydinusį finansų ministrą dr. P. Karvelį, turėjo aiškiai savo krašto ekonominę Programą, su kuria visiškai sutiko ir respublikos prezidentas A. Smetona. J. Tūbelis savo ekonomine krašto politika siekė šių dalykų: 1) sutelkti buvusio režimo išbaidytą privatinį kapitalą, duodant jam imanomų sąlygų pasireikšti pramonėje, prekyboje ir žemės ūkyje; 2) kurti ir stiprinti kooperacines ir akcines bendroves, padedant joms išdėstomomis; 3) traukti kraštui užsienio kapitalą ekonominei šalies gerovei kelti; 4) įvesti griežtesnę valdžios priežiūrą smunkančioms kreditų įstaigoms; 5) laikyti valstybės pajamų ir išlaidų pusiausvyrą, vadinasi gyventi taip, kaip leidžia krašto lėšos; 6) eiti iš ekstensyvaus ūkio į intensyvų: industrializuoti jį, javų ūkį verčiant gyvulių auginimu, ir jų gamybos kainas tarptautinėje rinkoje palaikant valstybės išdėstomomis; 7) greičiau kaimus skirstyti viensėdžiais, pelkėtus plotus versti žemės ūkio kultūrai tinkamais, sausint slėniąsias vietas; 8) toliau vykdyti žemės ekspropriacijos įstatymą, atsilyginant už ją savininkams, kaip buvo nustatyta Steigiamojo Seimo; 9) daugiau susirūpinti kelių, vieškelio, plentų ir geležinkelio taisymu bei naujų tiesimų; 10) steigti daugiau amatų, prekybos ir kitų specialių mokyklų.

Pasak A. Smetonos, J. Tūbelis buvęs žymiausias iš po karo griuvėsių atsikuriančios Lietuvos finansininkas ir ekonomistas. Išbuvęs daugiau kaip dešimt metų finansų ministru, jis rūpestingai ir sėkmingai vykdė savo realiai pagrįstą ūkinę programą, apimančią daugelį tautos reikalių. Jį aukštai vertinę ir tie kraštai, su kuriais Lietuvai tekdavo daugiau turėti preky-

Dip. agr. Juozas Tūbelis

binių santykių. J. Tūbelis savo finansine bei ekonomine programą pradėjęs naują didį gimtosios šalies laikotarpį, būdingą vadovaujamos planingos ekonomikos dėsniais: 1) valstybės išdėstomomis iniciatyva dalyvavimas privatiname ir visuomeniniame ūkyje; 2) ekonomiškai organizuotos visuomenės bendradarbiavimas su vyriausybe; 3) privatinio ūkio derinimas su valstybiniu ūkiu; 4) finansinei bei ekonominei vadovybei paruošimas ir parinkimas tinkamų žmonių; 5) specialių mokyklų pastatymas ant realaus pamato. Tarp A. Smetonos ir J. Tūbelio beveik jokių didesnių nuomonių skirtumų nebuvo, ir jis griežtai laikėsi konstitucijos nustatytų ministeriui pirmininkui teisių ir pareigų.

Gero Lietuvos žemės ūkio žinovo ir patyrusio finansininko J. Tūbelio pakvietimas ministru pirmininku ir finansų ministru buvo svarbus dar ir tuo, kad po 1928 m. liūčių Šiaurės Lietuvą buvo ištikęs nederlius, nemažai paveikęs ir visą Lietuvos ūkinį gyvenimą, nes nederliaus ištiktąsias sritis reikėjo šelpti, o 1929. prasidėjusi pasaulinė ekonominė krizė taip pat paliepsniui skaudžiai ėmė atsilipti į Lietuvos ūkį ir finansus. Katastrofiškoms Lietuvos ūkio pa-

sėkoms išvengti reikėjo išmanios, apdairios ir atsargios ekonominės politikos, kurios J. Tūbeliui netrūko, ir jis kietai jos laikėsi. Vieną dėl to jis buvo giriamas, kitų peikiamas. Respublikos prezidentas Antanas Smetona Juozą Tūbelį labai vertino ir dažnai kartodavo: – Lietuva tik Tūbeliu gyva!

(Bus daugiau)

"BERŽELIO" KONCERTAS

Harfordo "Berželio" Tautinių Šokių Grupė nuoširdžiai visus kviečia į metinį koncertą-vakarą sausio 20 d., šeštadienį 7 v.v., Šv. Andriejaus parapijos salėje, New Britain, CT. Programą atliks "Berželio" šokėjai, o šokiams gros "Gintaro" orkestras iš Chicagos.

Bilietus įsigyti ir stalus užsakyti galima pas Dalią Dzikiene, tel. 521-6028 arba pas Liną Balsį tel. 729-9708.

ATSIPRAŠOME ...

JAV LB kalėdiniame sveikinime, vardinant sveikinančiuosius Krašto Valdybos narius, buvo praleistos: Prano Jogos ir Vlodo Sinkaus pavardės.

Atsiprašome dėl praleidimo.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mirė Nastazija Gaidžiūnienė

Po sunkios vėžio ligos, Cleveland Clinic ligoninėje sausio 3 d. mirė Nastazija Eidukevičiūtė – Gaidžiūnienė. Nastutė gimė 1916 m. kovo mėn. 21 d. Obelupių kaime Alvyto valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Baigusi Vilkaviškio valstybinę gimnaziją vienerius metus studijavo Odontologiją Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Vienturtės dukros profesijos pasirinkimas labai nepatiko tėvui, nes jam labai rūpėjo kas iš jo perims valdyti jo taip pavyzdin-
gai sutvarkytą ūkį Obelupiuose. Tą tėvo nepasitenkinimą Nastutė labai gerai jautė ir užtad nuo sekančių mokslo metų pradėjo studijas Žemės ūkio Akademijoje Dotnuvoje, Namų ekonomikos skyriu-
je.

Atvykimas į Dotnuvą Nastutei buvo lemtingas mat ten buvo susidariusi tradicija, kad vyriausiojo kurso studentai rudens semestro pradžioje sutikinėdavo kiekvieną kelevinį traukinį Dotnuvos geležinkelio stotyje ir vieno kilometro ilgumo liepų alėja lydėjo busimąsias studentes į Akademijos bendrabutį.

A.A. Nastazija Gaidžiūnienė

1934 metais lydinčiųjų studentų tarpe buvo Balys Gaidžiūnas. Taip atsitiko, kad nuo tos palydos Nastutė ir Balys jau buvo "pora", nuvedusi juos ir prie altoriaus...

Akademijon atvykę Kauno universiteto studentai Nastutę vos nepažino, mat ji iš energingos ir jaunystės trykštančios studentės pasidarė rimtai užsisvajojusi mergaitė... 1937 metais baigusi

Akademiją Nastutė dirbo Žemės ūkio rūmuose Kaune, o vakarais Darbo rūmuose dar vadovavo Namų ūkio kursams.

1938 metais ištekojo už Balio Gaidžiūno, kuris tuo metu buvo Žemės ūkio rūmų spaudos skyriaus redaktorius. Vos bolševikams okupavus Lietuvą, Nastutės vyrą atleido iš darbo. Tuomet jie su šeima persikėlė į tėvų ūkį Obelupiuose. Toks gyvenvietės pakeitimas ir Balio slaptymasis išgelbėjo Gaidžiūnus nuo išvežimo į Sibirą.

Užėjus vokiečiams Balys įsijungė į tuo metu organizuojama Pasipriešinimo centrą, o vėliau buvo vienas iš pagrindinių VLIKo steigėjų. 1944 metais Geštapas Balį Gaidžiūną suėmė ir drauge su kitais VLIKo veikėjais išvežė į Vokietiją. Pradžioje juos laikė Isrutėje, vėliau Lansberge, Berlyne ir Bayreuth sunkių darbų kalėjime. Nastutė su tėvais ir savo vaikais arkliais patraukė į Vokietiją. Toje kelionėje Nastutės pagrindinis tikslas buvo kaip nors padėti vyrui, kad jis nenumirtų badu. Savo nepalaužiamu ryžtingumu ir giminių bei draugų pagalba Jai pavykavo parūpinti maisto ir kyšių pagalba per kalėjimų sargus perduoti lietuviams kaliniams. Toji pagalba neabejotinai daug prisidėjo prie jų gyvybių išgelbėjimo.

Karui pasibaigus Gaidžiūnų šeima susijungė ir pradžioje gyveno Wirtzburge, o vėliau Pfullingene. 1949 metais išemigravo į JAV ir apsigyveno Clevelande. Čia Nastutė drauge su vyru išaugino ir išmokslino sūnų Kęstutį ir dukrą Rūtą.

Nastutė buvo labai malonaus būdo, ištikima ir atsida-
vusi žmona, gera vaikų motina ir šeimnininkė. Gaidžiūnai visados turėjo didelį būrį draugų. Dėka Nastutės vaisingumo jų namai visados buvo atviri draugams ir lietuvių veikėjams, ypatingai tuo metu, kai Balys aktyviai Vokietijoje dirbo VLIKo ir buvo Clevelande Dirvos redaktorium. Nastutės mirtis išplėšė ir man ne tik artimą giminę, bet taip pat bendradarbę, su kuria tremties metais praėjome Kalvarijos kelius mėgindami padėti Gestapo nasruosna pakliuvusiam vyrui ir dedei. Savo ir savo vaikų vardu linkiu Tau, Nastute, amžinojo poilsio.

Antanas Butkus

• NASTUTĖ GAIDŽIŪNIENĖ pageidavo, kad jai mirus, vietoje gėlių, geriau būtų paremtas Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis.

Užuojaus galima pareikšti aukojant LPS per "TAUPA Lithuanian Credit Union", 767 E. 185 St., Cleveland, OH 44119-667 – sąskaitos Nr. 870.

Mes abu...

Atšventus pusšimtį bendro gyvenimo metų ir minintis apie paskutinės žemiškos kelionės numatymą nebeatrodė Jiems taip svetima – taipgi pačių spręstina, nepaliekant jos emocijų apsunkintai dienai ... Ir taip, 1989 metų lapkričio 15 dieną, visai nesusitikint kad tuo bus labai greitai remiamasi, Jiedu pasirašė :

MES ABU –

Nastazija Eidukevičiūtė-Gaidžiūnienė ir Balys Gaidžiūnas, nuo 1938 metų žmona ir vyras, virš 50 metų išgyvenę darniam vedybiniam gyvenime, esam aptarę ir mirties atvejuje prašome vykdyti tokią mūsų valią:

*Mirusiojo kūnas laido-
tuvų namuose nešarvojamas vadinamam atsisveikinimui. Jis, uždarame kars-
te atvežamas tik į bažnyčią atsisveikinimo pamaldoms. Po pamaldų išvežamas sudeginti. Sudeginti palaidai, sutvarkius visus reikalus, laidojami Lietuvoje.*

Giminių ir artimųjų prašom gėlių nesiųsti. Kas gali ir nori, vietoj gėlių tegul skiria auką Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžiui Vilniuje. Gėlės greit nuvys, o ne priklausomybės kovą reikia visiems remti. Iškovota Nepriklausomybė mūsų tautai žydės pačiom gražiausiom gėlėmis.

*Nastutė Gaidžiūnienė
Balys Gaidžiūnas*

• IŠNUOMOJAMAS NAMAS Willowick, OH, 3 mieg. ir 1 1/2 vonios. 450 dol. mėn. Skambinti 944-8731.

Ansamblio VILNIUS belaukiant

Lietuvių kultūrinio darželio draugija pakvietė koncertui Lietuvos sostinės ansamblių VILNIUS. Koncertas įvyks sausio 20, 7 val. vak. Dievo Motinos parapijos salėje. Bilietai į koncertą gaunami Taupos įstaigoje ir sekmadieniais po mišių Dievo Motinos parapijos svetainėje. Visų biletų kaina vienoda – \$10. Anksčiau įsigyję bilietus, gauna geresnes vietas. Šio iškilus Lietuvos sostinės ansamblio koncerto pilnas skiriamas lietuvių tautos atgimimo žadintojo dr. Jono Basanavičiaus paminklo atstatymui Lietuvių kultūriname darželyje.

• JUOZAS KAZLAUSKAS, Waterbury, atnaujin-
damas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• JANINA CUKURAS, Chicagoje, atnaujin-
dama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• JUOZAS JUŠKA, Stuart, atnaujin-
damas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• JONAS GRIGAITIS, Chicagoje, atnaujin-
damas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• KAZYS ROŽAUSKAS, Chicagoje, atnaujin-
damas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• JOSEPH YURKUS, Etobicoke, atnaujin-
damas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• PRANAS MAČERNIS, Chicago, atnaujin-
damas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

A. A.

NASTUTEI GAIDŽIŪNIENEI

mirus, jos vyrą BALĮ GAIDŽIŪNĄ ir šeimą
nuoširdžiai užjaučiame.

Vytenis ir Liuda
Čiurlioniai

Taupa

*Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677*

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais-ketvirtadieniais nuo 9:00–4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00–6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00–3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00–12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Sąskaitas, Certifikatus, IRA, Čekių Sąskaitą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui,
Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks,
Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas,
Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekvienu taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

Mūsų mylimai

A. A.

ANELEI EIDUKAITIENEI

Amžinybėn iškeliavus, reiškiamo gilią užuo-
jautą jos dukroms RASAI, MARYTEI ir JA-
NINAI su Šeimomis ir visiems artimiesiems.

Liūdime kartu su Jumis,

Mega Barniškaitė
Izabelė Jonaitienė
Rimutė ir Donatas
N a s v y č i a i

Mylimam Broliai

A. A.

ALBINUI SAMSONUI

mirus, seserį MAGDUTĘ LIUTKIENĘ, bro-
lius ir jų šeimas, nuoširdžiai užjaučiame.

Genovaitė ir Mečys Aukštuoliai
Ona Naumanienė
Genovaitė ir Albinas Karsokai

IDOMUS
PASIKALBĖJIMAS

Sausio 8 d. per Clevelando viešąją radijo stotį buvo transliuotas Clevelando užsienio reikalų tarybos – Council on World Affairs – pirmininko, buvusio diplomato Henry Precht pasikalbėjimas su Tautybių Tarnybos Centro egzekutyviniu direktorium Algiu Rukšėnu ir Case Western Reserve politikos mokslo profesorium Kennet Grundy apie nūdieną padėtį Lietuvoje bei pasikeitimus Sovietų Sąjungoje.

Pasikalbėjimas bus pakartotas sausio 14 d., abejose Tėvynės Garsų laidose.

Algis Rukšėnas, turįs politinių mokslų magistrą, ir intensyviai sekąs Lietuvos ir Sov. Sąjungos įvykius, kompetetingai komentuoja naujosios pasaulinės politikos klausimus, yra daugelio amerikiečių institucijų kviečiamas skaityti paskaitas.

(js)

• PAULIUS ALŠĖNAS yra paskirtas svarbioms ir atakingoms Cuyahoga apskrities Planavimo Komisijos direktoriaus pareigoms. Smulkesnės informacijas pateiksime vėliau.

(js)

• VILNIAUS radijas sausio 15 d. 8 v.v. užsienio laidoje transliuos 30 min. programą, skirtą Čiurlionio ansamblio 50 metų sukakčiai paminėti.

• OKTAVA, populiariusis Lietuvos estradinės muzikos ansamblis, Žaibo klubo pakviestas, vasario 4 d. koncertuos Clevelande. Plačiau bus kitame Dirvos numeryje.

• SOL. ALGIS BARNIŠKIS, svečias iš Vilniaus, sausio 7 d. giedojo 10 val. Mišiose Dievo Motinos šventovėje, Clevelande. Po pietų dalyvavo Neringos Tn. Vadijos kalėdinėje sueigoje Lietuvių Namuose ir ją praturtino trumpa lietuviškų dainų pyne.

A. Barniškis, 1983 metais baigęs Vilniaus Konservatoriją, dėsto dainavimą Juozo Tallat-Kelpšos aukštesniojoje muzikos mokykloje Vilniuje. Jis yra taip pat ir Jaunimo Kaimo Kape los “Vienkiemis” solistas.

Sausio 14 d. sol. A. Barniškis koncertuos Lietuvių Namuose Lemonte.

CLEVELANDO
PARENGIMAI

• SAUSIO 13, V. Daunoro, R. Bekionio ir A. Grašio koncertas. Rengia Clevelando Židinientės.

• SAUSIO 20, tautinės muzikos vokalinio ir instrumentalinio ansamblio “Vilnius” koncertas. Rengia Kultūrinio darželio draugija.

• VASARIO 18, Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas. Rengia ALT ir LB.

• VASARIO 24, Pilėnų Tunto tradicinės Blynų Balius Lietuvių Namuose.

• VASARIO 25, Lietuvių Namų ir klubo narių metinis susirinkimas

• KOVO 4, “Taupos” kredito kooperatyvo narių metinis susirinkimas

• KOVO 18, Kaziuko Mugė

• BALANDŽIO 21 D. Grandinėlės parengimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• GEGUŽES 5-6, Čiurlionio Ansamblio 50 metų sukakties minėjimas.

• BIRŽELIO 10, Birželio minėjimas. Ruošia Pabaltiečių komitetas.

• RUGSEJO 29, Pabaltiečių vakaras. Ruošia Pabaltiečių komitetas.

• SPALIO 6-7, Dirvos 75 metų sukakties minėjimas.

VISI MALONIAI KVIEČIAMSI Į

LIETUVOS MENININKŲ
KONCERTA

1990 sausio 13 dieną, 7:00 val. vakare
Dievo Motinos Parapijos Salėje

SOLISTAS
VACLOVAS DAUNORAS

PIANISTAS
ROBERTAS BEKIONIS

AKTORIUS
ALGIRDAS GRAŠYS

Rengia Vyr. Skaučių Židinys

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai aukojo

H. Vaitaitis, Old Saybrook	5.00
E. Ribokienė, Brockton	5.00
J. Virpša, Chicago	15.00
V. Graužinis, Chicago	20.00
J. Leščinskas, D'chester	20.00
O. Siliūnienė, Alexandria	5.00
St. Vaškys, St. P'burg	10.00
P. Matas, Cleveland	5.00
V. Melinis, Matawan	5.00
S. Vilčinskas, Glendale	10.00
J. Rimkūnas, N. Buffalo	25.00
V. Zdanys, Hartford	15.00
J. Augutis, Rockford	10.00
K. Bruožis, Cleveland	5.00
M. Kleinaitis, St. P'burg	15.00
P. Pakalnis, S. Monica	10.00
V. Drabišius, Cleveland	5.00
Gr. Siliūnienė, Flushing	75.00
J. Kiaušas, Harrison	5.00
A. Drasutis, Chicago	10.00
E. Laniauskienė, Euclid	10.00
Kun. J. Žvirblis, G. Rapids	25.00
G. Janušonis, Rochester	10.00
J. Kinderis, Chicago	10.00
A. Rukas, St. P'burg	10.00
L. Stasiūnas, Chicago	10.00
A. Jurjonas, Chicago	5.00
J. Lekas, Chicago	10.00
S. Valiukėnas, Springfield	25.00
A. Kižys, Euclid	5.00
S. Jokubauskas, Palos Hills	20.00
R. Kavaliauskas, N. Fairfield	10.00
V. Valys, Cleveland	5.00
Č. Šatkas Kirtland	25.00
M. Židonis, New Haven	10.00
V. Vitkus, Rochester	5.00
V. Abramikas, Springfield	5.00
V. Janušonis, Dausman	5.00
B. Sutkus, Richmond Hill	10.00
T. Sperauskas, Glen Cove	5.00
J. Kasis, Orland Pk.	10.00
J. Rentelis, Randolph	25.00
A. Česna, Cleveland	5.00
A. Gverzdys, St. Catharines	15.00
B. Zeikus, Crownsville	5.00
Br. Karalius, St. Croix	15.00
Clevelando Pensininkų	
Klubas	25.00
P. Povilaitis, Great Neck	5.00
R. Bužėnas, Los Angeles	75.00
V. Valukas, Bay Harbor	10.00
J. Špakevičius, Westwood	5.00
J. Garla, Juno Beach	12.00
Dr. F. Mickevičius, Cleve.	10.00
J. Juozaitis, Juno Beach	30.00
V. Radys, Beverly Shores	5.00
E. Smilgys, Michigan City	10.00
P. Jonikas, Riverside	10.00
P. Mačernis, Chicago	25.00
M. Vitkus, Miami	25.00
A. Vagelis, Worcester	5.00
P. Blynas, Dearborn	15.00
R.K. Vidžiūnienė, Valencia	25.00
K. Kaulinis, Philadelphia	10.00
R. Tervydis, Pleasanton	5.00
P. Damijonaitis, Ormond B.	10.00
V. Grajauskas, Jeffersonville	5.00
K. Čeputis, Ottawa	10.00
A. Lingis, Detroit	5.00
V. Liaukus, Wethersfield	10.00
W. Janson, Hyannis	10.00
Č. Tamašauskas, Phila.	5.00
S. Balsys, Atlantic Beach	10.00
Beverly Shore Lietuvių	
Klubas	25.00
V. Tetrauskas, Chicago	5.00
F. Peleckas, Chicago	20.00
G. Meilus, Chicago	5.00
J. Petkevičienė, Cleveland	25.00
J. Bežys, Winnipeg	5.00
A. Giedraitis, Anglija	10.00
J. Kazlauskas, Waterbury	25.00
E. Pamataitis, Albuquerque	5.00
Pr. Lekutis, Fruitport	10.00
J. Cukuras, Chicago	25.00
A. Dilba, Philadelphia	10.00
G. Dargis, Buffalo Grove	15.00
J. Juška, Stuart	20.00
J. Grigaitis, Chicago	20.00
ALT Š-gos Bostono	
Skyrius	2,000.00
A. Juška, Sterling Hts.	10.00
Ed Stepas, Willoughby	10.00
I. Sušinskienė, Cleveland	5.00
B. Tarutienė, Willowick	5.00
A. Sehgal, Palo Alto	10.00
K. Rožanskas, Chicago	25.00
J. Yurkus, Etobicoke	25.00
P. Dabkus, Toronto	17.05

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame.

• RITA DAPKUTĖ, SąjūdžioInfo direktorė, šiuo metu yra išvykusi Lietuvon. Ji palaikys pastovius ryšius su SąjūdžioInfo padėjėjais Chicagoje, kurie toliau tęs SąjūdžioInfo veiklą. Kreiptis tuo pačiu adresu: 7159 S. Whipple, Chicago, IL 60629, USA

Mylimai žmonai,
motinai ir močiutei

A. A.
NASTAZIJAI GAIDŽIŪNIENEI
(EIDUKEVIČIŪTEI)

staiga iškeliavus į Amžinuosius namus, jos vyrui BALIUI, sūnui KĖSTUČIUI ir dukrai RŪTAI su šeimomis, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią, nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Vincas ir Liuda Apaniai
Vladas ir Birutė Čyvai
Alfa Juodikis
Vytautas ir Aldona Mauručiai
Balys ir Eufenija Steponiai
Joana Račylienė
Pranas ir Aleksandra Razgaičiai
Vacys ir Ona Rociūnai
Vytautas ir Angelė Staškai
Česlovas ir Irena Šatkai

A. A.
NASTAZIJAI GAIDŽIŪNIENEI

išėjus į Amžinybę, gimtinės kaimynui ir nuoširdžiam bičiuliui BALIUI, dukrai RŪTAI, sūnui KĖSTUČIUI, jų šeimoms ir visiems artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą

Lilė, Vladas ir Petras
Bložės

A. A.
NASTAZIJAI GAIDŽIŪNIENEI

mirus, jos vyrui BALIUI GAIDŽIŪNUI, šeimai ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Vytautas ir Stefa Gedgaudai

A. A.
NASTAZIJAI GAIDŽIŪNIENEI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdi užuojauta jos vyrui BALIUI GAIDŽIŪNUI, sūnui ir dukrai su šeimomis.

Petras Petrutis

A. A.
NASTAZIJAI GAIDŽIŪNIENEI

mirus, jos vyrą BALI GAIDŽIŪNĄ, sūnų KĖSTUTĮ, dukrą RŪTĄ ir kitas gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Marta ir Henrikas
Macijauskai

DIRVA

MIRĖ SOLISTAS VACLOVAS VERIKAITIS

Dirvą laužant gauta žinia, kad Lietuvoje - gruodžio 28 d. su žmona iš Toronto į ten išvykęs, - staiga mirė solistas; Aro choro dirigentas Vaclovas Verikaitis. Smulkesnių žinių šiuo tarpu neturime.

Skaudžios netekties paliestas,
artimiesiems ir pažįstamiems pranešu, kad
eidama 74-tus metus, po sunkios vėžio ligos,
Cleveland Clinic ligoninėje,
sausio 3 dieną 8:55 val. vakaro
mirė mano žmona,
mūsų vaikų - Kęstučio ir Rūtos motina

NASTAZIJA EIDUKEVIČIŪTĖ-GAIDŽIŪNIENĖ,

Obelupių pavyzdinio ūkio vienintėlė įpėdinė.

Ji virš 50 metų
mūsų darniam vedybiniam gyvenime buvo
ne tik rūpestinga talkininkė,
bet Lietuvą okupavus, o man pradėjus dirbti
pogrindžio laisvinimo darbą,
vėliau esant nacių kalėjimuose,
ryžtinga ir drąsi gelbėtoja.
Ji sugebėjo ir sunkiose sąlygose
išvežti mūsų vaikus į Vakarus ir juos auginti.
Didžiuojuosi Jos meile man,
vaikams, anūkams,
visiems lietuviams ir Lietuvai.
Didžiuojuosi Jos nuolatine talka
ir prašau Ją pažinusiems prisiminti
pokalbiuose ir maldose.

Jūsų

Balys Gaidžiūnas

9190 Pleasantvale Ct. • Mentor, OH 44060

Mielai, brangiai ir
nepamirštamai bičiulei

NASTUTEI GAIDŽIŪNIENEI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo
velionės vyrui BALIUI GAIDŽIŪNUI, dukrai
RŪTAI ir jos šeimai, sūnui KĖSTUČIUI ir jo
šeimai, o taip pat giminėm ir artimiesiems.
Sopulingoje netektyje ir gedule patys dalyvaujame.

Alė ir Stasys Santvarai

Vilties Draugijos šimtininkei

A. A.

NASTAZIJAI GAIDŽIŪNIENEI

mirus, jos vyrui BALIUI GAIDŽIŪNUI, Vilties
draugijos šimtininkei ir buvusiam Dirvos
redaktoriui, Šeimai ir artimiesiems reiškiamo
užuojautą.

Vilties Draugijos Valdyba
ir Dirva

• DIRVAI adresuojant
laiškus į pašto dėžutę, prašom pridėti skaičių 6. Pagal
pašto nurodymus, dabartinis adresas yra:

DIRVA,
P.O. Box 603206,
Cleveland, OH 44103

• ALT S-gos Bostono
skyrius ir valdyba, kuriai
pirmininkauja Romualdas
Veitas, sveikindami Dirvos
štabą su šventėmis ir linkėdami
darbingų Naujųjų
1990 Metų, prisidedant prie
Lietuvos valstybingumo-ne-
priklausomybės atgavimo
pastangų, Dirvai paremti atsiuntė 2000 dol. čekį.

Ačiū už sveikinimą, linkėjimus ir pastovią finansinę paramą laikraščiui sustiprinti.

• RŪTA - KLEVA VIDŽIŪNIENĖ, Valencia, Ca.
LŽ S-gos pirmininkė, Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• GRAŽINA SILIŪNIENĖ, Flushing, atnaujindama
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 75 dol. Ačiū.

• VYTAUTAS GRAUŽINIS, Chicagoje, atnaujindamas
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol.

• J. LEŠČINSKAS, Dorchester, atnaujindamas
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• JONAS ir IRENA RIMKŪNAI, atnaujindami
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• KUN. JONAS ŽVIRBLIS, Grand Rapids, atnaujindamas
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• ŠARŪNAS VALIUKĖNAS, Springfield, atnaujindamas
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• STASYS JOKUBAUSKAS, Palos Hills, atnaujindamas
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• ČESLOVAS ir IRENA ŠATKAI, Kirtland, atnaujindami
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• JUOZAS RENTELIS, Randolph, atnaujindamas
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• RAMŪNAS ir IRENA BUŽENAI, Los Angeles, atnaujindamai
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 75 dol. Dėkojame.

• JUOZAS JUOZAITIS, Juno Beach, atnaujindamas
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 30 dol. Ačiū.

• BEVERLY SHORES LIETUVIŲ KLUBAS, per
Kazimierą Pocių, buvusį ilgametį Vilties draugijos
pirmininką, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

• JUSTINA PETKEVIČIENĖ, Clevelande, atnaujindama
Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

A. A.

ONA DIDŽIULYTĖ-KARUŽIENĖ

gimusi Rygoje, mirė Kaune
1990 metų sausio 4 dieną.

Sunkų, bet prasmingą gyvenimą auکوjo
šeimai,
tautinei idėjai bei lietuvybei.
Priklausė Korp. Filiae Lithuaniae.

Giminės Amerikoje ir Kanadoje
Jos atminimui
siunčia paramą Dirvai.

V.Z. Zentiniai B.V. Mikliai
I.V. Zentiniai R.A. Pužauskai
A.R. Vaičiaičiai

Mielam mūsų draugui

A. A.

INŽ. PRANUI URBUČIUI

mirus, jo žmonai ANTANINAI, dukrai RŪTAI,
žentui Povilui, marčiai ELIZABETH ir
vaikaičiams, nuoširdžią užuojautą reiškiamo.

Valerija ir Mečys Bankauskai
Kostas Gasparaitis
Vincentina ir Jonas Jurkūnai
Onutė Šiaudikienė
Lialė ir Juozas Žvyniai

A. A.

JONUI BLOŽEI

Sibiro tremtiniui Lietuvoje mirus, jo broliui
dr. VLADUI BLOŽEI, Vilties Draugijos
Valdybos vyk. vicepirmininkui ir jo šeimai,
reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Vilties Draugijos Valdyba
ir Dirva

Sibiro tremtiniui

A. A.

JONUI BLOŽEI

mirus Lietuvoje, jo broliui dr. VLADUI BLOŽEI
ir šeimai, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Vytautas ir Stefa Gedgaudai

A. A.

ONAI NAKIENEI

mirus, norime išreikšti nuoširdžią užuojautą
šeimai ir artimiesiems.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania
Chicagos padalinys